

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. június 20.

bb 1. gyümölcsöző együttműködés a műegyetem és az ipari tárcák között - dr. Lévai András rektorhelyettes nyilatkozata

1 ob/pá zs bzs la

1972. június 20.

a budapesti műszaki egyetem és az ipari tárcák között eleven, szoros kapcsolat alakult ki. mint dr. Lévai András tudományos rektorhelyettes elmondotta az mti munkatársának, az egyetem ma már öt minisztériummal áll szocialista szerződéses viszonyban.

- a főhatóságoktól nagyon komoly segítséget kaptunk az egyetemi oktatást elősegítő termelési gyakorlatok szervezésében, az üzemlátogatások lehetővé tételében, a tudományos diákköri és diplomaterv-témák kitűzésében. a segítőkészség megnyilvánul az oktatást elősegítő anyagi támogatásban is: tervdokumentációkat és demonstrációs eszközöket bocsátanak rendelkezésünkre és a műszerek beszerzéséhez anyagilag is hozzájárulnak.

- egyetemünk viszont arra törekszik, hogy az ipar és a közlekedés mérnökszükségletét a lehetőség szerint kielégítse. rendszeres konzultációkat folytatunk például ipari partnereinkkel a tanrend, a tananyag és az oktatási módszerek kialakításáról. a szakmérnöki tanfolyamok szervezésében és a továbbképzésben szintén messzemenően figyelembe vesszük az ipar igényeit.

/folyt. köv./

- 1 -

Ny

bb 1. /gyümölcsöző ... i. folyt./bzs

- a kohó- és gépipari minisztériummal kötött szerződésünk keretében például a tárca fokozottan bevonja szakembereinket a műszaki fejlesztési programok kidolgozásába. résztvesz egyetemünk a különböző zsűrizési feladatokban és a tizenötéves fejlesztési prognózis-tanulmány elkészítésében is.

- az együttműködés igen pozitív példája az országos vízügyi hivatallal kialakított kooperáció. kifejezésre jut ez abban is, hogy egyetemünk vízépítő szakos hallgatóinak csaknem a fele ovh társadalmi ösztöndíjjal folytatja tanulmányait. jelentős anyagi segítséget kaptunk az ovh-tól a hidrológiai és vízkészletgazdálkodási szakmérnöki szak újonnan történt megszervezéséhez és ahhoz, hogy a hallgatók a nyári gyakorlatok során a nagy vízi létesítményeket tanulmányozzák. a vízügy az egyetem vízépítési oktatóit céltudatosan bevonta a tizenötéves távlati ágazati programkonceptiók kidolgozásába, sőt, az országos szakágazati koordinációt szolgáló hivatott koordinációs tanács munkájába is. ennek fejében építőmérnöki karunk számítógépes programokat adott a vízügyi főhatóságnak városi vízhálózatok méretezésével kapcsolatban.

- az építésügyi és városfejlesztési minisztériummal kötött szocialista szerződésünk értelmében a tárca segíti új építő- és építészmérnöki laboratóriumnak létrehozását. fokozottan összehangoljuk az egyetem és az évm műszaki fejlesztéssel összefüggő tudományos terveit, amit az évm rendelkezésünkre bocsátott tudományos értékű, a fejlődés irányát jelző elemzései is megkönnyítettek.

- a nehézipari minisztériumtól egyes tanszékeink igen jelentős megbízásokat kaptak. a nim például a tudományos kutatás és műszaki fejlesztés több, jelentős problémájának a megoldásához igénybe vette szakembereinket, ami szellemi és anyagi kapacitásunk hatékonyabb kihasználását tette lehetővé. ugyanakkor véleményünk szerint az egyetem fokozottan bekapcsolódhatna a minisztériumi célprogramok kimunkálásába. /mti/

- 2 -

bb 2. ötvenezer lakos, egymillió turista - idegenforgalmi rekordra készül eger

vid/bzs hgy

1972. június 20.

tavaly mintegy egymillió turista, belföldi és külföldi vendég fordult meg egerben. bár az idegenforgalmi idény még kezdeténél tart, az első forgalmi adatok, a szállás-előjegyzések arra utalnak, hogy az idei vendégjárás új idegenforgalmi rekordot hoz.

a város számos új látványossággal várja a látogatókat. az egri várban restaurált gótikus katedrális romkertje mellett a várföldalatti kazamata-rendszere, a képtár, a történelmi múzeum több újdonsággal gazdagodott.

a emlékeken kívül keresettek a gyógyhatású vizek: egy-egy meleg napon tízezernél többen hűsölnek a strand medencéiben. a rendkívül élénk csoportos vendégjárást az idén szakmai, tudományos jellegű tanácskozások is bővítik, többek között nemzetközi szőlészeti találkozóknak ad otthont a tájjellegű borairól is híres város. szinessé, és kellemessé teszi az egri délutánokat és estéket az „egri nyár”, gazdag kulturális, programja. /mti/

bb 3. nivea és hamol - hazai gyártásban - napolajak világszinten - egymillió flakon kerül forgalomba

1 bé/fk bzs la

1972. június 20.

minden eddiginél nagyobb napolaj-választékról gondoskodott az idei nyári szezonban a kozmatikai és háztartásvegyipari vállalat. összesen több mint egymillió flakon különböző minőségű napolajat hoz forgalomba, köztük első ízben megjelenik hazai gyártásból a nivea és a hamol is. a nivea napolajat és napozó tejet a beiersdorf nszk világcég licence alapján gyártják és műanyag flakonokba, valamint aerosolos palackokba töltik. ugyanakkor az idei újdonság az osztrák licenc alapján gyártott hamol napozóolaj és tej, amely szintén két variációban kerül az üzletekbe. ezek a világmárkák bőséges vitaminnal, bőrtápláló és bőrrokon anyagokkal dúsítva kerülnek forgalomba, s nemcsak megakadályozzák a leégést, hanem gondoskodnak az egyenletes, szép barnulásról is. a khv tájékoztatása szerint a napozó tejet elsősorban a rövid ideig, néhány óráig napfürdőzők részére ajánlják, amíg az olajokat a tartósan vízparton nyaralóknak kínálják. a khv szakemberei különben gondoskodtak arról, hogy az eddigiekénél drágább, extra minőségű napolajak mellett mindenütt kapható legyen a már ismert, olcsó napolaj is. /mti/

- 3 -

bb 4. tájékoztató az óvodai felvételekről

i -don/gk zs bzs hgy

1972. június 20.

a budapesti óvodákban - a tanácsi és az üzemi gyermekintézményekben egyaránt - augusztus 23-ig függesztik ki az óvodai felvételekről szóló tájékoztató hirdetményeket. a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának utasítása értelmében az óvodai jelentkezéseket augusztus 28 és szeptember 2 között bonyolítják le. óvodánként felvételi bizottságok alakulnak, s ezeknek tagjai - óvodák, tanácstagok és mások - a kérelmek elbírálására környeztanulmányt végeznek, megvizsgálják a kérelmező szülők és a gyermekek családi körülményeit, s azután döntenek majd a felvétel ügyében. a felvételi bizottságok szeptember 6-ig tartják meg üléseit.

az óvodai jelentkezésekkel kapcsolatban intézkednek a gyermekgondozási segélyben részesülő édesanyák évközbeni elhelyezést igénylő gyermekeinek nyilvántartásba vételéről is. ugyanis a három éven át gyermekgondozási segélyben részesült anyáknak azokat a gyermekeiket, akik október 31-ig betöltik 3. életévüket, a bölcsődésekhez hasonlóan felveszik ugyan szeptemberben, de az óvodai foglalkozásokat csak 3. életévük betöltése után látogathatják. a november 1. utáni időszakra előjegyzésbe veszik a segélyben részesülő édesanyák gyermekeit, a kerületi tanácsok művelődésügyi osztályai pedig lehetőség szerint - a megüresedett helyek számának alakulásától függően - gondoskodnak majd évközbeni folyamatos felvételükről.

a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya szabályozta az óvodai felvételek feltételeit is. eszerint a felvételeknél mindenképpen a bölcsődékből most kikerülő gyermekek, továbbá a gyermekeket egyedül nevelő szülők, a többgyermekes és a nehéz körülmények között élő családok, illetve a fizikai dolgozók gyermekei jönnek számításba.

szeptember 8-án függesztik ki az óvodákban a felvett, illetve elutasított gyermekek névsorát s a gyermekgondozási segélyben részesülő anyák előjegyzett gyermekeinek listáját. az óvodai beiratásokat szeptember 8-án és 9-én tartják; az ebédpénzt szintén ekkor kell befizetni.

akiknek a kérelmét elutasították, szeptember 16-ig az illetékes kerületi tanács művelődési osztályához fellebbezhetnek. a foglalkozások szeptember 18-án kezdődnek. /mti/

- 4 -

bb 5. tanácskozás-sorozat siófokon

i szö/mm bh la

1972. június 20.

siófokon július 3-tól 5-ig a könyv és a könyvtár szerepe az oktatónevelő munkában címmel háromnapos országos tanácskozást szerveznek, amelyre a baráti országok pedagógiai könyvtárainak képviselőit is meghívják. előadásokat hallanak a résztvevők a könyv és a könyvtár szerepéről a hazai iskolai gyakorlatban, majd sor kerül ugyanennek a témának a nemzetközi áttekintésére is. szóba kerül az ifjúsági könyvkiadás helyzete, a szekciókban tárgyalják meg a legfontosabb problémákat.

július 6-tól 8-ig országos gyermek- és ifjúságvédelmi tanácskozást tartanak: áttekintik hazánk gyermek- és ifjúságvédelmének helyzetét, tapasztalatait, beszámolót hallanak a résztvevők a gyermek- és ifjúságvédelem nemzetközi helyzetéről; a szekcióüléseken pedig a megelőző gyermekvédelem

a hatósági gyermekvédelem feladatait vitatják meg.

a siófoki harmadik tanácskozáson július 10-12 között a közművelődés szakemberei megvitatják a balaton-part közművelődési helyzetét. /mti/

-.-

bb 7. megtiltották egyes szigetelnyelűnek látszó csavarhuzók villamosipari használatát

i sb gg bh la

1972. június 20.

a magyar elektrotechnikai ellenőrző intézet megállapította, hogy a kőbányai szerszámkészítő és finommechanikai kisipari szövetkezet négyféle méretű csavarhuzójának - gumiba ágyazott és megtévesztően villamosipari használatra alkalmasnak látszó - nyele, illetve burkolata nem szigetelőanyagból készült, s így villanszerelésnél és más villamosipari használatban balesetet okozhat. ezért a kereskedelmi minőségellenőrző intézet megtiltotta e csavarhuzóknak szigetelt nyelű szerszámként történő további árusítását. ezek a termékek csak is normál csavarhuzóként és azzal a feltétellel értékesíthetők, hogy ha azokon maradandóan feltüntetik a „villamosipari szigetelt nyelű kéziszerszámként nem használható” jelzést. a már eladott termékekért a kereskedelem a csavarhuzó minőségének ellenőrzése nélkül köteles kártalanítani a reklamálo vásárlókat. /mti/

-.-

- 5 -

bb 6. a nyáron kiskörénél új mederbe terelik a tiszát - jó ütemben haladnak a munkák

vd jf tné bh hgy

1972. június 20.

kiskörén, ahol - mint ismeretes - hazánk legnagyobb víz-ügyi beruházásán, a tiszán 11. vízlépcső és a hozzátartozó öntözőrendszer építésén dolgoznak a szakemberek, rövidesen mozgalmas, látványos eseményekre kerül sor. a leglényegesebb: rövidesen átvágják az ideiglenes zárógátat és a tiszán áthőmpölyög majd azon a három kilométer hosszú mederszakaszon, amely a főművekre árasztja a folyó vizét.

a beruházás irányítói elégedettek az építkezés ütemével. az építők és a szerelők az év első hat hónapjában jól kihasználták a kedvező időjárást és egész sor feladattal a vártnál korábban készültek el. egyebek között készen vannak a vízlépcső főműveinek betonelemei is. az erőmű telepen a vízgépészeti berendezések szerelésén dolgoznak; jelenleg az erőmű négy, egyenként 7 megawatt teljesítményű turbináját szerelik.

a duzzasztómű 24 méter magas nyílásaiban helyükre kerültek a nagyméretű acélszerkezeti elemek, az ugynevezett duzzasztótáblák. ndk-beli szakemberek éppen most dolgoznak a víz alatti vasszerkezetek korrozio elleni védelmén. hozzáálltak a víz-záró-billenőtáblák működését irányító hidraulikus berendezések szereléséhez is.

a vízlépcső felett 350 méter hosszú üzemi hidon bonyolítják majd le a járműforgalmat. ez a létesítmény is készen áll, ugyanúgy, mint az a hajózsilip, amely 1350 tonnás vízijárművek át-bocsátására lesz alkalmas.

mindent egybevetve a szakemberek biznak abban, hogy miután az előkészületek jó ütemben haladnak, nem lesz akadálya a nyárra tervezett vízátbocsátásnak.

a vízlépcső közvetlen térségében földkotró gépek formálják át a vidéket. már az építkezés kezdetén - 1968-ban - két kilométeres ivben védőgátat építettek azért, hogy a műszaki berendezések területét megóvják az esetleges vízbetöréstől. a nagy teljesítményű gépekkel időközben elkészítették a tiszán új medrének védőgátján kívüli szakaszát. jelenleg a védőgáton belül, a mederépítés befejező munkálatain dolgoznak a földkotrók. amikor ezzel a munkával elkészülnek, sor kerülhet a védőgát átvágására és ez a tiszán új mederbe terelésének nagy pillanata lesz majd kiskörén. ezzel a művelettel az újonnan épített 3 kilométeres tiszán mederút engednek a víznek, amelyet ráengednek a vízlépcsőre. a mérnökök már utasítást adtak a tiszán régi medrének folyamatos elzárására. első lépésként egy 80 méter hosszú és 70 méter széles „rőzsepaplant”, bocsátottak a folyó fenekére; ezt 20 ezer köbméternyi kővel terhelték majd meg, hogy a régi mederbe utját állják a folyónak. érdekesség, hogy a tiszán új medrének építésénél ötmillió köbméter földet mozgattak meg, ebből négy millió köbméternyit az építkezésnél ismét felhasznál-tak.

jó ütemben épül a kisköréi öntözőrendszer is. arra számítanak, hogy a nagykunsági, valamint a jászsági főcsatorna első 18-18 kilométeres szakasza a határidő előtt elkészül. /mti/

- 6 -

bb 8. „olvasás a változó világban” - budapesten tartja kongresszusát a könyvtáros egyesületek nemzetközi szövetsége

i nn gg zs bh la

1972. június 20.

augusztus 28 - szeptember 2. között hazánkban tartja kongresszusát a könyvtáros egyesületek nemzetközi szövetsége /ifla/. az ülészak, amelyre több száz külföldi vendéget várnak, jó alkalom arra, hogy a külföldi specialistákat megismertesse a hazai könyvtárakban folyó munkával, a magyar könyvtár és tájékoztatástudomány eredményeivel.

a kongresszus fő témája: olvasás a változó világban. ennek kapcsán beszámoló hangzik el egyebek között az egyesült államok, a szovjetunió, franciaország és belgium könyvtárhálózatának fejlődéséről. magyar részről dr. jóboru magda „a nemzeti könyvtár funkciója a magyar könyvtári rendszerben”, címmel tart referátumot. dr. borsa gedeon a magyarországi könyvtörténeti munkálatokról ad átfogó képet, a könyvtár-tudományi s módszertani központ munkatársai pedig a hazai könyvtárépítés tapasztalatairól, az itteni könyvtártudományi kutatásokról nyújtanak áttekintést.

a kongresszus részvevői ellátogatnak majd számos budapesti könyvtárba, s felkeresik a vidék jelentősebb létesítményeit is. /mti/

-.-

bb 9. az első lakók még az idén beköltöznek a ksz építési akcióban épülő borsodi lakásokba

vd jf tné bh hgy

1972. június 20.

a kisz borsod megyei bizottsága és a meszöv együttműködésével az év elején alakultak meg az első ifjusági lakásépítő szervezetek a megyében. már tíz lakásépítő szervezetet tartanak számon, megközelítőleg négyszáz taggal.

a lakásépítő szervezetek már munkához láttak. az egyik miskolci lakásépítő szervezet tagjai még az idén beköltöznek új otthonukba. ugyancsak jó ütemben épül a „fiatalok lakótelepe”, szikszón, ahol a nagyközségi tanács köznyvesített teltet bocsátott a z építkezők rendelkezésére. hozzákezdtek a lakásépítéshez a tokaji szervezet tagjai is, akik saját munkájukkal segítik új otthonuk létrehozását. /mti/

-.-

- 7 -

bb. 10. több mint 300 magyar ösztöndíjas tanulhat külföldön

1/sz6/gk/rj zs la

1972. június 20.

a következő tanévben újabb 316 magyar fiatal kezdheti meg egyetemi tanulmányait a baráti szocialista országokban, a bulgáriában, csehszlovákiában, Lengyelországban, az ndk-ban, románában és a szovjetunióban tanuló újdonsült ösztöndíjasok már megkapták a felvételükről szóló értesítést. a baráti országokkal kötött államközi egyezmények alapján legtöbbször, szám szerint 227-en a szovjetunió különböző egyetemén kezdik meg tanulmányaikat. nagyságrendben ezután az ndk következik, ahol 58 magyar diák különböző egyetemeken, 6 ösztöndíjas pedig szakiskolákban készülhet leendő hivatására.

külföldön tanuló egyetemistáink 38 százaléka fizikai dolgozók gyermeke, és ez azt jelenti, hogy ismét több mint 100 munkás-, illetve parasztfiatal szerezheti meg diplomáját határainkon túl. a felvételi bizottságok egyöntetű véleménye szerint a jelöltek szakmai felkészültsége, politikai tájékozottsága és alap-nyelvtudása megfelelő szintű. új ösztöndíjasaink nagy része igen jó eredménnyel felvételizett a néhány hónappal ezelőtt megtartott vizsgák során.

mint a szakemberek hangsúlyozzák, a baráti szocialista országok értékes segítséget nyújtanak népgazdaságunknak azzal, hogy vállalják felsőoktatási intézményeikben magyar fiatalok taníttatását. a szakemberképzés területén is rendkívül hasznos a baráti országokkal kialakult együttműködés, s így a felvehető, illetve ösztöndíjban részesülők száma évről-évre emelkedik. éppen ezért fontos, hogy a magyar diákok éljenek is ezzel a lehetőséggel. feltűnő azonban, hogy csakugy, mint a hazai fakultásokon, a külföldi ösztöndíjak megpályázása esetében is igen nagy az egyenlenség. míg egyes divatos szakokra - mint például a higiénikus orvosi pályára - majdnem husszoros a tuljelentkezés, a könnyű- és élelmiszeripari szakterületek iránt a kívánatosnál kisebb az érdeklődés. változatlanul divatos külföldi szaknak számít a magyar fiatalok szemében a villamosmérnöki, a diplomata, az újságírói pálya, továbbá a nemzetközi gazdasági kapcsolatok területe. örvendetes, hogy az utóbbi időben növekszik az érdeklődés a mezőgazdasági, illetve a növénytermesztéssel kapcsolatos szakmák iránt.

/folyt.köv./

Nf

- 8 -

bb. 10. / több mint 300... 1. folyt./rj

a külföldre induló magyar ösztöndíjasok július első hetében háromnapos tájékoztató tanfolyamon vesznek részt, ezután megkezdődnek az intenzív- speciális - nyelvtanfolyamok, hogy az őszi tanévnyitáig valamennyi fiatal elsajátítsa a tanulmányaihoz nélkülözhetetlen nyelvismeretet. /mt1/

--

bb. 11. szőlőrekonstrukció - műemlék helyreállításral

vid/rj hgy

1972. június 20.

a tokaj-hegyaljai állami gazdasági borkombinát sárospatak határában lévő királyhegyi szőlőjének rekonstrukciója befejeződött. a déli fekvésű domboldalon száz holdas nagyüzemi szőlőstáblát alakítottak ki. a területhez csatlakozóan meghagyták a hagyományos hegyaljai módon telepített, hét holdas, bakműveléses táblát, amelyet még az 1890-es években, ültettek. a atuzsálem kora szőlő a gondos ápolás, metszés következtében még most is terem. ezt a szőlőt - a levéltári adatok tanúsága szerint - még a rákócziak adományozták az akkori sárospataki kollégiumnak saját birtokukból. a bodrogra néző, pompás kilátást nyújtó helyen kézi égetésű téglából és kőből emelt pinenő van, ahol a néphit szerint Lórántffy zsuzsanna is elidőzött. az épület korát az építésszek több mint kétszáz évesre becsülik. a gazdaság a történelmi nevezetességű épületet helyreállítja.

az új nagyüzemi táblákon a hagyományos furmint, hárslevelű szőlőkön kívül kísérletképpen más fajtákat is ültettek, többek között szürkebarátot, semilont. ezek korábbi érésűek, mint a hagyományos fajták, s ha beválnak, lehetőség lesz a szüret idejének „széthúzására”, telepítésnél is új eljárást alkalmaztak a kiültetésre kerülő oltványokat husz centiméter hosszú műanyag csőben helyezték a földbe. így védték meg az érzékeny növényeket a sérüléstől is és a kártevőktől. ezzel a módszerrel az oltványok kilencvennyolc százaléka „megeredt”, ami kitűnő eredménynek számít. /mt1/

--

Nf

- 9 -

bb. 12. június 24-25: jános napi ünnepélyek a fővárosban

1/ol/gg/rj la

1972. június 20.

több mint egy évszázados hagyománya a nyomdászoknak, de az utóbbi esztendőben már a papíripar és a sajtó dolgozóinak is kedves eseménye a gutenberg jánosra emlékező jános-napi ünnepély. a régen fehér asztalnál, sörkertekben, kirándulásokon lezajló ünnepség napjainkra nagyszabású szakmai találkozóvá alakult, amelyre szívesen várják a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozó szakszervezetének valamennyi tagját. a szakszervezet elnöksége már a múlt évben kezdeményezte, hogy a fővárosban rendezett ünnepségeket országos méretűvé szélesítsék és ennek érdekében ez alkalomból különautóbuszokat indítanak budapestre, egyebek között például fűzfőről, dunaujvárosból, salgótarjánból és szentendréről. a szakszervezet vidéki testületei már szervezik azokat a csoportokat is, amelyek vonattal érkeznek majd a fővárosba. ilyenformán az idei jános-napi ünnepély nemcsak a széleskörű szakmai tapasztalatcserére nyújt jó alkalmat, hanem egyúttal seregszemléje is lehet az érintett szakmák több mint negyvenezer dolgozójának. nem marad el a szokásos szórakoztató program sem. június 24-én, szombaton este fél 7 órai kezdettel a kisstadionban, - kedvezőtlen idő esetén 25-én - neves fővárosi művészek közreműködésével látványosságban, muzsikában, vidámságban bővelkedő műsort adnak. dobogóra lép többek között moldován stefánia, palócz lászló, alfonzó, hlatky lászló, kabos lászló, kibédy ervin, lehoczky zsuzsa, lórán lenke is, a műsort dr. hegedüs jános konferálja.

az ünnepség másnapján, vasárnap látványos sportesemények lesznek a bse népligeti pályáján. így például sor kerül a nemzetközi jubileumi kerékpárversenyre a ligeti nagy körben, női kézilabda, illetve röplabda tornát rendeznek, négy női nyomdász labdarúgó csapat ad egymásnak találkozót, megrendezik az országos rövidtávú férfi és női íjászbajnokságot, az atlétikai versenyt, míg a foci barátai a magyar rádió és televízió valamint a tipográfia csapatösszeállításában láthatják az „öreg fiuk,, mérkőzését is.
/mti/

- 10 -

bb. 13. takarítják a zöltség-gyümölcstárolókat - kezdődik a tartósítás

1 ol/pá/e la

1972. június 20.

a közelmúlt napokban fejezte be a zöltség-gyümölcs kereskedelem téli-tavaszi tárolási munkáját, amelynek során összesen 15 000 vagon burgonyát, zöltséget és almát tárolt, valamint hozott forgalomba az ország lakossága részére. javában tart a tavaszi, nyári árucikkek forgalmazása, de közben gondoskodni kell a megüresedett tárolópincék, raktárak, hűtőtermek kitarításáról, gondos fertőtlenítéséről is.

a zöltség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés tagvállalatainak /a mék-eknek és a zöldrét-eknek/ emellett fel kell készülniük tartósító, szárító, aszaló üzemeik és szeszfőzdéik várható szezonjára. ezek, a napokban meginduló és a főprofil kiegészítő tevékenységek ugyanis jelentős szerepet töltenek be a közös vállalatok gazdasági előirányzataiban.

az egyesülés szerte az országban összesen 20 tartósító üzemmel rendelkezik. ezek évente mintegy 800 vagon savanyukáposztát és 900 vagon savanyúságot /uborkát, paprikát, vegyes savanyúságot/ készítenek, hideg tartósítással. az üzemek öt helyen kisebb kapacitású, ugynevezett steril árut gyártó üzemrésszel is rendelkeznek, ahol körülbelül 100 vagon konzerv-savanyúságot és 50 vagon steril főzelék-, illetve gyümölcskonzervet gyártanak évente, igen jó, elismert minőségben.

a tagvállalatok tulajdonában lévő 16 szeszfőzde évi össztermelése mintegy 2 millió liter f k gyümölcspálinka. ennek jó részét a magyar likőripar, illetve a megyei vendéglátóipari vállalatok veszik át, de elismerést vívtak ki a mék-ek kitűnő minőségű, saját palackozású gyümölcspálinkájukkal is.

napjainkra már 25-re emelkedett az egyesülésen belüli vállalatok ugynevezett szárító- és aszaló üzemeinek száma. a jugoszláv és német gyártmányú szárítóberendezéseken elsősorban vöröshagymaszélet és zöltség-szárítás folyik, s csak kisebb mértékben aszalnak gyümölcsöket. az évi termelés - 2800 vagonnyi nyersárut dolgoznak fel 250 vagon szárítmánnyá - zöme exportálásra kerül.

a tagvállalatok üzemeinek termelése jól kiegészíti a nyersáru forgalmat; jelentős exporthoz, valamint belföldi értékesítéshez szolgálnak nagy mennyiségű áruvalappal. a nyersárut felvásárló és forgalmazó kereskedelem, valamint a saját üzemeltetésű tartósító, szárító és szeszfőző üzemek között tervszerű kooperáció valósul meg, s ezzel teszik komplex vállalkozássá a zöltség-gyümölcs szakmát, a felvásárlástól a felhasználásig. /mti/

-..-

7.47/e

- 11 -

9.30
lu

bb. 14. „ezer apró cikk,, 140 millió exportja

i ba/mm/e sb la

1972. június 20.

az idén többszáz használati és fogyasztási cikket exportál mintegy 20 országba az artex külkereskedelmi vállalat. ezzel nemcsak a devizabevételeket növeli, hanem az „ezer apró cikket,, gyártó szövetkezeteknek is folyamatos munkalehetőséget biztosít.

a hazai szövetkezetek gyártmányai bár szerényen, de részt vesznek a világ divatjának alakításában. a magyar gombokból az elmúlt esztendőben 300 000 rubelnyit értékesítettek külföldön. a különböző táskákra kerülő iparművészeti bordiszműveretekből a múlt évben 700 000, az idén már 1,2 millió devizaforintért exportál az artex. az osztrák divatáru kereskedelmi vállalatok, valamint szovjet és ndk-beli partnerek is vásároltak magyar iparművészeti ötvösmunkákat. öt országba exportálnak vasipari és drótárukat több mint 200 000 dollár értékben. az idén a vasipari cikkek exportja a kétszeresére növekedhet.

az artex az „ezer apró cikkből,, előreláthatóan több mint 140 millió devizaforint értékű terméket szállít külföldre az idén.
/mt1/

-. -

bb. 15. megkezdődött a próbatermelés a földgázfűtéses szentesi téglagyárban

vid/e la

1972. június 20.

megkezdődtek a rendszeres termelési próbák szentesen, hazánk egyik legnagyobb és legkorszerűbb földgázfűtéses téglagyárában. létrehozása, vagyis a kéthajós, több mint 11 000 négyzetméteres üzemcsarnok, a két egyenként 100 méteres földgázfűtéses alagutkemenca felépítése, valamint a modern gépek, az elektronikus, hidraulikus vezérlésű szállítóeszközök és más berendezések együttesen több mint 180 millió forintba kerültek.

az egész munkafolyamat alatt az agyagkitermeléstől az égetésig nem érinti emberkéz az anyagot. ennek megfelelően viszonylag csekély létszámú munkaerőnek is több mint a felét közvetlenül a gépek irányításával foglalkoztatják. az üzemből már kikerültek az első égetett téglák. egyelőre naponta mintegy 70 000 kisméretű téglának megfelelő mennyiségű ürestéglát gyártanak, s az év második felében dolgoznak majd teljes üzemmel. attól kezdve évente 56 millió kistéglának megfelelő építőanyag készül majd a gyárban.
/mt1/

-. -

7.53/e

- 12 -

g. 30
/m

bb 16. tizenhétféle gépet szállítunk, 26 típus vásárolunk -
kgst megállapodás mezőgazdasági gépek gyártásszakosításáról

1 sl/pá/ny la

1972. június 20.

a kgst gépipari állandó bizottságának ajánlására a tagállamok érintett vállalatai megállapodást írtak alá egész sor mezőgazdasági gépek és traktor gyártásának szakosításáról és kölcsönös szállításáról.

a komplex és az agrotröszt - a magyar gyártó vállalatok nevében is - a külföldi partnervállalatokkal abban állapodott meg, hogy a szakosítás nyomán 17-féle mezőgazdasági gépet szállít, s 26 géptípust vásárol. a magyar mezőgépipar az immár jól bevált, s nemzetközileg is elismert termékek gyártására szakosodik, s ezekkel ellátja a többi kgst országot is. csehszlovákiának és az ndk-nak mindenekelőtt olyan adaptereket szállít, amelyek segítségével a gabonakombájnn/kukorica betakarítására is fel lehet használni. bulgáriába, Lengyelországba és az ndk-ba növényesek rendreállítására alkalmas gépeket, csehszlovákiába és az ndk-ba rotációs kukoricaszárzúzókat, több országba zöldborsó cséplőgépeket, hagyma, paradicsom és uborkabetakarító gépeket exportálnak.

importunkban a legfőbb tétel a traktor, amelyből a szovjetunió, csehszlovákia és bulgária szállít különféle típusokat. a szakosítási megállapodás értelmében 1975-ig a szovjetunióból 20 ezer kerekes és 2500 lánctalpas traktor érkezik, csehszlovákia a többi között kerti traktorokat, bulgária lánctalpas szőlőművelő traktorokat szállít. csehszlovákiából burgonya-ültető, bulgáriából rendrearató és palántázó, az ndk-ból bálázó, kaszáva rakodó, burgonya-betakarító, Lengyelországból primázó, romániából pneumatikus szemenkénti kukoricavető gépek, a szovjetunióból fejőgépek, magtisztítók, felszedő-bálázógépek is érkezek./mt1/

-. -

bb 17. tovább növekszik a kollégiumi alap összege bács-kiskunban

vid/ny hgy

1972. június 20.

általánossá vált a „tanyai,, kollégiumok építésének támogatása bács-kiskun megyében, ahol a legtöbb gyerek jár még tanyai iskolába, s éppen ezért égetően fontos hátrányos helyzetük megszüntetése. az e célra létrehozott kollégiumi alapba már 2.600.000 forint gyűlt össze.

/folyt köv./

-13-

8.00/ny

g. 40
/m

bb 17. / tovább növekszik....folyt/ny

további 2.000.000 forint befizetését - amelyet ugyancsak 1972-re ajánlottak fel a megyebeli és a megyén kívüli gazdálkodó szervezetek - még ezután várják. a megyei tanács az évi tiszta pénzmaradványának 10 százalékaival növeli tovább az alap összegét. hasonlóan cselekszik a megye számos városi és községi tanácsa is. így ez év végére a becslések szerint már mintegy kilenc millió forint lesz a kollégiumi alapon.

a tanácsok előreláthatóan 1975-ig évente összesen 6-7 millió forintot tudnak átutalni a nemes célra, ami önmagában is számottevő alapnövekedést jelent. az akció első - 200 személyes - hétközi diákotthona kiskunmajsán épül fel. a nagyközségekben példás társadalmi összefogással végezték el a nagyon várt létesítmény helyének tereprendezeit. az új diákotthon alapkövét még e hónapban lerakják. /mt1/

..-

bb 18. ,, gumitetős,, városrész szegeden

vid/ny la

1972. június 20.

a szegedi emergé gumigyárban új, egyszerű ragasztási technológiával rögzíthető tetőszigetelő gumilemezek gyártását kísérelték ki. a betontetős lakóházak tetőszigetelése ugyanis még nem teljesen megoldott kérdés, mivel az időjárás romboló hatása miatt általában viszonylag hamar felújításra szorulnak. a gumigyárban erre a célra próbaképpen készült gumilemez, a speciális gumiszalaggal felrögzítve olcsó és jó szigetelést jelent. a délmagyarországi építő vállalat egyelőre 2.000 négyzetméter ilyen anyagot rendelt, amelyet rövidesen felragasztanak néhány új épületre. amennyiben jól beválik, ilyen szigeteléssel látják el a szegedi új házigyárban készülő lakásokat, a szegedi tarján városrész új lakóépületeit. az emergé évente mintegy 150.000 négyzetméter ,,gumitetőhöz,, elegendő lemezt tud a házigyár rendelkezésére bocsátani. /mt1/

..-

8.00/ny

-14-

g. 40
km

bb. 19. olcsóbb lett a burgonya, az uborka és a zöldbab

1 bé/gk/e hgy

1972. június 20.

a zöldség- és gyümölcsfélék kapott. ez közepes felhozatalnak számít. az évszaknak megfelelően egyre nő az ujburgonya, a különböző zöldségfélék és a meggy, a málna, az őszibarack mennyisége. a mennyiségben különben változatlanul vezet a burgonya, 2 400 mázsával, kilónként 5.60, illetve 4.30-ért. nagyságrendben ezt követi az uborka 712 mázsával, kilónként 4 forintért, majd a paradicsom 544 mázsával, még mindig 28 forintért. 123 mázsa őszibarack érkezett, amelyet 4.50-től 18 forintig árúsítanak. olcsóbb lett a karfiol, az uborka, a zöldbab, a főzőtök és a burgonya is. /mt1/

..-

bb. 20. tanácsi küldöttség utazott bulgáriába

tm/e hgy

1972. június 20.

dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatala elnökének vezetésével kedden tanácsi delegáció utazott a bolgár népköztársaságba. a küldöttség tagja: fekete győr endre, a heves megyei tanács elnöke. egy hétig tartó látogatásuk alkalmával a bolgár tanácsi szervezet tevékenységét tanulmányozták. a küldöttséget elutazásakor a ferihegyi repülőtéren a tanácsi hivatal vezető munkatársai bucsúztatták. jelen volt sztrasimir illiev, a bolgár nagykövetség tanácsosa. /mt1/

..-

bb. 21. rendőrségi hírek

tm/e hgy

1972. június 20.

fekete józsef 25 éves gépkocsiveető, budapesti lakos a 20. kerület soroksár ócsai úton tehergépkocsijával szabálytalanul előzte dr. tausz györgy 28 éves fogorvos bugyi lakos által vezetett személygépkocsit és összeütköztek. dr. tausz györgy súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, a mentők kórházba szállították.

/folyt.köv./

10.20/e

- 15 -

g. 45
km

bb. 21. /rendőrségi...folyt./e

az 5. kerület bajcsy-zsilinszky ut 68. szám előtt molnár sándor 26 éves gépkocsivezető, budapesti lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget a járdaszívet és a járda között áthaladó szabó miklós 68 éves nyugdíjas, budapesti lakosnak és elütötte. szabó miklóst a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a 10. kerület vaspálya utca 18. szám előtt a kijelölt gyalogátkelőhelyen nem adta meg az elsőbbséget tóth istván 33 éves lakatos, budapesti lakos, és személygépkocsijával elütötte saramó gyuláné 37 éves gondozónő, budapesti lakost. saramó gyulánét súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a mentők kórházba szállították.

x x x

a megyeri vízművek területén tiltott helyen fürdött a dunában peti istván 18 éves mélyfürő, nemesvárdi lakos. fürdés közben elmerült és a vízbe fulladt. /mt1/

...

bb 22. szigorú közlekedésrendészeti ellenőrzés kezdődött vas megyében

t /vid/jf/ny hgy

1972. június 20.

a gyalogosokra és kerékpárosokra is kiterjedő fokozott közlekedésrendészeti ellenőrzés kezdődött kedden vas megye közutjain, városi és községi belterületi utjain. a megyei rendőrfőkapitányság, valamint társadalmi aktivisták több napon át a nap minden szakában figyelik, ellenőrzik, figyelmeztetik, megbüntetik, illetve feleltetik a közlekedési szabályok megszegőit. az eddigi hasonló akciókon főként a gépjárművekre koncentráltak, ezúttal azonban a közlekedés valamennyi résztvevőjé kiterjed a figyelmük. ez annál inkább indokolt, mert - a tapasztalatok szerint- főként a csucsforgalomban a gyalogosok nemcsak a zebrán közlekednek, hanem ott is, ahol nincs kijelölt gyalogátkelőhely. ez sok baleset forrása, és lassítja a forgalmat. gyakori, hogy lassan haladnak át a zebrán, nem egy esetben megállnak és ott beszélnek meg ügyes-bajos dolgukat.

/folyt köv/
10.35/ny

-16-

11.5

bb 22. / szigorú...folyt/ny

a megyében egyébként május 2, júniusban eddig 4 baleset történt szabálytalan kanyarodás következtében. elsőbbségi jog meg nem adása miatt 7-7 esetben volt karambol. helytelen előzéstől 7, illetve 9, gyorsajtásból 9-9 baleset adódott.

a turista forgalom is megnövekedett a megyében. különösen a hétvégeken keresik fel sokan a vasi fürdőket, az egyéb idegenforgalmi nevezetességeket. a megye utjain ausztria irányából igen erős az átmenőforgalom a balatonra. ez a körülmény újabb nyomós indok a fokozott ellenőrzésre.

az akcióval egyidőben más közlekedésrendészeti intézkedésekre utkorrekciókra, a táblák felülvizsgálatára, veszélyes, rosszul belátható helyek, kinyitására, megtisztítására is sor kerül./mt1/

bb 23. képzőművészeti alkotótábor szabolcsban

vid/jf/ny hgy

1972. június 20.

kedden a nyirbátori járási művelődési központ szervezésében képzőművészeti alkotótábor nyílt berkeszen. az ország hét megyéjéből - pest, borsod, békés, baranya, bács-kiskun, hajdubihar és szabolcs-szatmár - 43 általános iskolai tanár érkezett az alkotótáborba, ahol lehetőség nyílik alkotókészségük fejlesztésére. az itt készült alkotásokat tárlaton mutatják majd be a közönségnek, ezután vándorkiállítás keretében az alkotótáborban résztvevő pedagógusok szűkebb hazájába is elvieszik./mt1/

bb. 24. jugoszláv bemutatóval nyitott a budapesti szinesbutor bolt

t kf/tm/e hgy

1972. június 20.

a budai butorcentrum második üzletét nyitotta meg kedden a bartók béla uton a fővárosi butor-, hangszer- és sportszer kiskereskedelmi vállalat. a budai butoráruház szomszédságában egy régi bolt kétszeresére bővítésével alakították ki a korszerű üzletet, ahol szines- és konyhabutorokat, előszoba berendezéseket, háztartási gépeket, konyhafelszerelési cikkeket is kínálnak.

az árusítást a jugoszláv industroserviz külkereskedelmi vállalat konyhabutoraiival kezdték. az új típusú 40, 80 és 120 centiméteres szekrényelemekből megfelelően variálható konyhabutorok a mai kis lakások és a régi nagy konyhák berendezésére egyaránt alkalmasak.

/folyt.köv./
11.15/e

- 17 -

12.20

bb. 24. /jugoszláv bemutatóval...folyt./e

a bemutatott konyhagarnitúrákat elemenként is árúsítják. amennyiben valamelyik fajta a bemutató idején elfogy, a külkereskedelmi vállalat két-három nap alatt gondoskodik az utánpótlásról. a főbuha egyébként erre az évre 500-600 garnitúrát rendelt a tetszetős, korszerű anyagokból és technológiával készült jugoszláv konyhaberendezésekből. /mti/

...-

bb. 25. a „zalagyöngye,, sikere - a direkttermő szőlők leváltásáról tanácskoznak zalaegerszegen

vid/e jf hgy

1972. június 20.

a direkttermő szőlők gyors leváltásáról kétnapos tanácskozás és bemutató kezdődött kedden zalaegerszegen. a szőlészeti és borászati kutató intézet munkatársai dr. csizmazia józsef tudományos kutató vezetésével körülbelül egy évtizede foglalkoznak olyan peronoszpóra ellenálló szőlőfajták előállításával, amelyek alkalmasak a zala megyei direkttermők leváltására. az évtizedes munka eredményesnek mondható; a célnak megfelelő „zalagyöngye,, szőlőfajta előzetes elismerést kapott. ez a szőlő nem igényel növényvédelmet, rendkívül bőtermő, termése izletes gyümölcs és borkészítésre is kiválóan alkalmas. a fajtaelismerést követően a zalaegerszegi városgazdálkodási vállalat szaporítótelepet hozott létre, ahol jelenleg félmillió, ez év őszén kiültethető oltványt gondolnak.

a nemesítők a tanácskozáson ismertették a zalagyöngye és több új szőlőhibrid telepítésének előnyeit. azt például, hogy ezt a fajtát nem kell permetezni, kordonos telepítés esetén pedig a sorközök vegyszerrel gyomtalaníthatók, tehát lényegében csak a tavaszi metszés és a szüret jelenti a szőlőmunkát. az új hibridek alkalmasak a zalai kötött talajok beültetésére, illetve az ott található, mintegy 7 000 hold direkttermő szőlő leváltására.

a tanácskozás résztvevői hangsúlyozták: a zala megyei szőlőtelepítési kísérletek jelentősége túlnő a megye határain, hiszen országosan mintegy 90 000 hold direkttermő szőlő területet tartanak nyilván; ezek gyors leváltásához nagy szakmai segítséget ad a zalai kísérlet.

a tanácskozáson résztvevő termelőszövetkezetek képviselői és háztáji szőlőtulajdonosok megtekintették a szaporítótelepet is. /mti/

...-

11.22/e

- 18 -

12.25

bb.26. családi ünnepségeket szervező irodát alapítanak dombovárrott

vid/hj/ok hgy

1972. június 20.

dombovárrott is mind többen igénylik a családi jellegű ünnepségek színvonalasabb társadalmi megrendezését. erről tanácskozott - egyebek között - a városi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén. a város vezetői ezért olyan iroda alapítását határozták el, amelyik családi jellegű ünnepségek megrendezésével foglalkozik majd. már tárgyaltak az illetékes vállalatok vezetőivel arról, hogy milyen szolgáltatásokat nyújtanak majd, térítés ellenében a társadalmi ünnepségeken, így a névadáson, és a házasságkötéseken. az iroda létrehozásával bővítik a társadalmi ünnepségek körét, például gyémánt-, arany-, ezüstitakodalmak, lakónházak kulcsátadási, nyugdíjasok bucsuztatási és szakmunkásbizonyítványok átadási ünnepségek megrendezésével. /mti/

...-

bb.27. művésztelep a bakony tövében

t vid/jf/ok hgy

1972. június 20.

a bakony tövében fekvő réde községben kedden nyári művésztelep nyílt. a gyönyörű vidéken fiatal komárom megyei festőművészek dolgoznak majd a nyári hónapokban. elhelyezésükről, és ellátásukról a helyi tanács gondoskodik. az itt készülő műveket a nyár végén komárom megye több helységében kiállításon mutatják majd be. /mti/

...-

bb.29. belkereskedelmi küldöttség utazott csehszlovákiába

i kf/tm/ok hgy

1972. június 20.

molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével küldöttség utazott kedden csehszlovákiába a magyar-csehszlovák idegenforgalmi egyezmény aláírására. /mti/

...-
- 19 -

12.30

bb. 30. budapestre érkezett indira gandhi indiai miniszterelnök

t bc/pá/e zs hgy

1972. június 20.

a magyar népköztársaság minisztertanácsának meghívására kedden hivatalos látogatásra magyarországra érkezett indira gandhi asszony, az indiai köztársaság miniszterelnöke.

az indiai kormányfő kíséretében budapestre érkezett p.n. haksar, a miniszterelnöki titkárság vezetője, s. than, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, a.p. venkateswaran, a külügyminisztérium főosztályvezetője, g.c. dutt, a belügyminisztérium főigazgatója, h.y. sharada prasad, a miniszterelnöki titkárság igazgatója és m.malhoutra, a miniszterelnöki titkárság osztályvezető-helyettese.

az indiai köztársaság miniszterelnökét ünnepélyesen, meleg baráti szeretettel fogadták a ferihegyi repülőtéren. az épületet magyar és indiai zászlók, üdvözlő feliratok díszítették. „üdvözljük kedves vendégünket, az indiai köztársaság miniszterelnökét!,, „éljen a magyar-indiai barátság!,, - lehetett olvasni a magyar és hindi nyelvű köszöntő mondatokat. a hazánkba hivatalosan első ízben ellátogató indira gandhi üdvözlésére több ezer fővárosi lakos gyűlt össze. a repülőtér betonján katonai diszszászlóalj sorakozott fel a csapatzászlóval.

a vendégek fogadására megjelent focik jenő, a minisztertanács elnöke, apró Antal, az országgyűlés elnöke, fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, Kállai Gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, Kisházi Ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, dr. Timár Máttyás, a minisztertanács elnökhelyettese, Cseterki Lajos, az elnöki tanács titkára, dr. Biró József, dr. Csanádi György, dr. Horgos Gyula, Lázár György, Péter János, dr. Székér Gyula, a kormány tagjai, dr. Kós Péter, a magyar népköztársaság új-delhi nagykövete, valamint a politikai élet több más vezető személyisége, a tábornoki kar több tagja. jelen volt a fogadtatásnál c.b. Muthamma, az indiai köztársaság budapesti nagykövete. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja. eljöttek a miniszterelnök-asszony fogadására a budapesti indiai kolónia képviselői is.

focik jenő szívélyes, baráti kézfogással üdvözölte a repülőgépből kilépő indiai kormányelnököt és kíséretét. díszjel harsant, a katonai egység parancsnoka jelentést tett Indira Gandhinak, majd felcsendült az indiai és a magyar himnusz. közben 21 tűzérési diszklóvés dördült el a magasrangu vendég tiszteletére. /folyt.köv./

12.40/e

- 20 -

bb. 30. /budapestre érkezett...folyt./e

Indira Gandhi focik jenő társaságában ellépett a diszszászlóalj előtt, s köszöntötte az egységet. fehéringes, vörösnyakkendő, uttörők virágcsokrokkal kedveskedtek a vendégeknek, akik ezután a fogadtatásukra megjelent magyar közéleti vezetőket, a diplomáciai képviselők vezetőit és tagjait, továbbá a budapesti indiai kolónia tagjait üdvözölték.

az indiai kormányelnök ezután a fogadására összegyűlt dolgozókat köszöntötte. focik jenő társaságában elhaladt a fővárosiak hosszú sorai előtt. magyar és indiai zászlócskák emelkedtek a magasba, a budapestiek, éltették a magyar és az indiai nép barátságát.

az ünnepélyes fogadtatás a katonai egység díszmenetével fejeződött be, majd a vendégek gépkocsikba ültek, s a magyar államférfiak társaságában - rendőri díszmotorosok kíséretében - szállásukra hajtottak. /mti/

bb. 31. erőszakoskodókat ítélte el a miskolci járásbíró

1972. június 20.

vid/e jf hgy

Köles Zoltán 34 éves, többszörösen büntetett előéletű miskolci lakos - akit korábban erőszakos nemi közönségért már nyolc évi börtönnel sújtottak - négy társával, Demény Vilmos és Szabó Lajos 25 éves, Rajdos Péter 20 éves és a fiatalokru sz. Ferenc ugyancsak miskolci lakosokkal együtt hasonló büncselekményért került a vádlottak padjára. a négy férfi Köles kezdeményezésére múlt év októberében az esti órákban az uton megátamadt egy asszonyt, majd a közeli temetőbe hurcolták, ahol négyen erőszakot követtek el ellene. Köles Zoltán aljas cselekedetét nem tudta megvalósítani, mert tetten érte az időközben értesített rendőrszolgálat, akinek felszólítása ellenére a helyszínről el akart menekülni, s csak a figyelmeztető lövésre adta meg magát.

a miskolci járásbíró az év eleje óta előzetes letartóztatásban lévő vádlottakat többek által azonos alkalommal elkövetett erőszakos nemi közönségben mondta ki bűnösnek, s ezért Köles Zoltánt hatévi, Szabó Lajost négy év és hat hónapi fegyházbüntetésre, Demény Vilmost hatévi szigorított börtönre, Rajdos Pétert pedig három évi börtönbüntetésre ítélte, a közügyek gyakorlásától pedig öt-két évig terjedő időre eltiltotta őket. a fiatalokru sz. Ferencnek hasonló büncselekmény elkövetése miatt javító nevelését rendelte el a bíróság.

az ítélet Szabó Lajos és Rajdos Péter vonatkozásában jogerős, a többi vádlott enyhítésért fellebbezett. /mti/

12.56/e

- 21 -

bb 28. jelentős szövetkezeti fejlődés, erősödő vagyoni kapcsolatok - ülést tartott a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa

t ol/gk/ny hgy

1972. június 20.

a mozgalom egyéves fejlődéséről, az előrehaladás lehetőségeiről tanácskozott a béke szálló kupolatermében tartott keddi ülésen a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa. megállapította: a múlt évi VII. kongresszus a társadalmi és gazdasági aktivitás föllendülését eredményezte falun, városban egyaránt. új szövetkezetek alakultak, 150 000 új tag lépett a szövetkezeti-ek táborába. kibontakozott a nőmozgalom, a lakásépítő szövetkezésben, az áfész-ek számos tevékenységében fokozódott a fiatalok aktivitása. első ízben készültek a szövetkezetekben közép-távú tervek, amelyek szervesen illeszkednek az adott terület fejlesztési koncepciójához. a kongresszus határozata alapján fejlődött az ellátó tevékenység. a kiskereskedelmi forgalom a múlt esztendőben meghaladta a 46 milliárd forintot / 10 százalékkal felülmúlva az 1970. évit/, az országos átlagnál gyorsabb növekedési ütemmel. az áfész-ek több mint 100 000 sertést vágtak és javították a husellátást; 1971-ben újabb 20 korszerű kis-és középüzemmel 48-ra szaporodott a szövetkezeti sütőüzemek száma; a vendéglátás melegétel-forgalma 9.5 százalékkal, ezen belül az előfőzteses étkeztetés 17 százalékkal nőtt. a szövetkezetek részben társulásaik révén csaknem 30 százalékkal több árut vásároltak közvetlenül a termelőktől, mint a megelőző évben s 52 000 négyzetméterrel növelték a bolt-, 29 000 négyzetméterrel a vendéglátó hálózat alapterületét. nemcsak meglévő boltokat bővítettek, hanem további 35 új abc-áruházat is nyitottak. általában eredményesebben szolgálták a kiskereskedéssel rendelkező tagjaik érdekeit is. mintegy 13 százalékkal növekedett a szövetkezetek felvásárlási és értékesítési forgalmából származó bevétele. a múlt évben 24 400 vagon burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt vásároltak / ez 8 százalékos növekedést jelent/. értékesítési tevékenységük a belföldi piacon 35 százalékkal nőtt. javult a szövetkezetek gazdasági együttműködése, eredményesen dolgoztak, továbbfejlődtek a szövetkezeti vállalatok, amelyek együttesen 16 milliárd forintnyi árbevételt - az előző évinél 7.6 százalékkal többet - értek el, nyereségük pedig 6.5 százalékkal nőtt.

/folyt köv/
12.55/ny

42 1320

-22-

bb 28. / jelentős szövetkezeti...folyt/ny

szó volt a tanács ülésén az áfész-ek beruházásairól, a fejlesztés helyes arányainak kialakításáról, majd számbavették a takarékszövetkezetek fejlődését. négy új takarékszövetkezetben túlmenően a lakosság és a tagság kiszolgálását újabb 71 kirendeltség és 35 betétgyűjtő pénztár segítette elő. a kölcsön-alap az év során csaknem 400 millió forinttal bővült, s az esztendő végén 1828 millió forint kölcsönállomány 387 000 tag /család/ átmeneti hiteligényét elégítette ki. a lakásszövetkezeti mozgalom is számottevő eredményeket könyvelhet el: év végén már összesen 701 szövetkezet működött, 77 530 család képviselőjében. a lakóházak üzemeltetési költségeire befizetett fenntartási összesen elérte a 60 millió forintot. a karbantartó szervezetben képviselt szövetkezetek száma 39 százalékkal növekedett. sajnálatos - állapították meg, hogy sok helyütt a tanácsok még mindig „terven felüli”, tényezőnek tekintik és nem támogatják kellően a lakásépítő szövetkezeteket. az év során meggyorsult a garázsszövetkezetek fejlődése, összesen 2785 garázst építettek föl.

az oft meghallgatta a szövosz és a költségvetés alapján gazdálkodó központi intézmények 1971. évi működéséről szóló jelentést, majd jóváhagyta ezek mérlegét.

fontos napirendi pontja volt az ülésnek az az előterjesztés, amely az áfész-ek és a szövetkezeti tagok vagyoni kapcsolatainak továbbfejlesztésével foglalkozott. az irányelvek megállapítják, hogy az áfész-ek és a tagok kapcsolatai erősödnek. bizonyítják ezt a szövetkezeteknek a tagság érdekeit szem előtt tartó intézkedései, valamint az, hogy a VII. kongresszus előkészítése során 300 millió forinttal növekedett a szövetkezeti vagyoni, a tagsági részjegyek, célrészjegyek és a tagsági kölcsönök összegének gyors emelkedése révén. a vonatkozó miniszteri rendeletek, az egy tag által jegyezhető célrészjegyek összegének felső határa tekintetében az országos tanács megalkotandó állásfoglalását és irányelveit jelölte meg mértékadónak, amelyek figyelembevételével azt a szövetkezetek alapszabályában kell végül is meghatározni. ez tette szükségessé, hogy a vagyoni kapcsolatok rendszere az oft ülésének napirendjére került. a célrészjegy az áfész-eknél szövetkezetpolitikai és gazdasági szempontból egyaránt igen fontos fejlesztési eszközzé vált, meghatározott célra jegyzik, így például új áruházak, kölcsönző boltok, kisüzemek stb. létesítésére. az oft az egy szövetkezeti tag által összesen jegyezhető célrészjegy felső határát - a helyi lehetőségek és a tagság anyagi körülményeinek gondos mérlegelése mellett - legfőbb 15-20 ezer forintban tartotta célszerűnek megállapítani.

/folyt köv/
13.10/ny

42 1321

-23-

bb 28. / jelentős szövetkezeti.....folyt/ny

a tagsági kölcsön mint a vagyoni kapcsolatok sajátos és rugalmas formája, helyen alkalmazva ugyancsak fontos eszköze lehet az áfész-ek gazdálkodásának. az országos tanács az áfész-ek figyelmébe ajánlotta: a tagsági kölcsönrel átmeneti jellegű, szezon feladatokat lehet ésszerűen finanszírozni. felhasználási területe: a kínálat, a választék, a készletek javítása. felhívta a figyelmet a tanács arra is, hogy a szövetkezetek fordítsanak megfelelő gondot a kölcsönök és a kamatfeltételek meghatározására, a visszafizetési biztonságra. az országos tanács felkérte az áfész-eket, hogy szövetkezetpolitikai és gazdasági jelentőségének megfelelően kezeljék a tagokhoz fűződő vagyoni kapcsolatok folyamatos ápolását, fejlesztését, s a tagsággal való széles körű véleménycsere alapján alakítsanak ki a fejlesztési tervekkel összhangban levő, hosszabb távra szóló, tudatos programot. a vagyoni kapcsolatoknak erősíteniük kell a szövetkezeti jellegét, serkenteniük kell a tömegkapcsolatok sokirányú kibontakozását, s hozzá kell járulniuk a helyi fejlesztési igények gyorsabb kielégítéséhez, a vállalatyszerű működés hatékonyabbá tételéhez./mt1/

bb 33. óriásbüfé szegeden

vid/ny hgy

1972. június 20.

a szabadtéri játékokra, a nagy idegenforgalomra, csaknem félmillió vendég fogadására készülő szegeden, kedden megkezdtek az egyik legnagyobb és legnépszerűbb vendéglátóhely, a dóm téri 100 méteres „óriásbüfé”, építését. ezért lezárták a közlekedés előtt a dóm tér egyik részét. egy-egy szabadtéri előadás szünetében gyakran ötezren is felkeresik a nagy pavilionsort hűsítő italokért, fóliában sült kolbászt, pecsenyét. emellett szegedi ajándéktárgyakat, tarka himzett papucsot, halbicskát, paprika-diszcsomagot és más jellegzetességet is vásárolhat ott a közönség. forgalma egy-egy idényben eléri a kétfélmillió forintot./mt1/

13.15/ny

-24-

ke 1330

bb. 35. időjárásjelentés

hgy/e

1972. június 20.

a meteorológiai intézet jelenti június 20-án 12 órakor:
változékony idő

izland felől gyors egymásutánban különböző hőmérsékletű és nedves légtömegek áramlanak a kontinens belseje felé. határukra nyugat- és közép-európában változékony az időjárás. ma hajnalban a hűvösebb levegő a német síkságon, az alpok nyugati lejtőjén és Lengyelországban esőket, zivatarokat okozott. a következő 36 órában a kárpát-medencében változékony marad az idő, a hőmérséklet általában az évszaknak megfelelően alakul.

hazánkban hétfőn a dunántul nyugati felén erősen, máshol változóan felhős volt az ég. az elmúlt 24 óra folyamán csak a balatontól északra fekvő területeken volt eső. a lehullott csapadék mennyisége általában 10 mm alatt maradt, de szentgotthárdról 13, kőszegről 16, szombathelyről 20 mm-t jelentettek. a hőmérséklet napközben 24-29 fokot ért el. kedd hajnalra 11-17 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős idő volt, helyenként megerősödött az északnyugati, északi szél. a hőmérséklet 11 órakor 22-27 fok között váltakozott. budapest hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 21.5 fok volt, 1.3 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapest a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, mérsékelt emelkedő irányu.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 23 fok.

várható időjárás szerda estig:

felhőátvonulások, főként nyugaton és északon futó eső, záporosó, zivatar. az élénk, helyenként erős északnyugati, északi szél szerdára fokozatosan mérséklődik. a nappali felmelegedés északnyugaton kissé gyengül, máshol alig változik.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 12-17, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 22-26 fok között. délkeleten egy-két fokkal 26 fok felett.

a duna vízállása budapestnél 330 cm. /mt1/

...-

13.20/e

ke 1340

- 25 -

bb. 32. szlovákiai vendégszereplésre utazott a tatabányai nemzetiségi együttes

1972. június 20.

vid/e jf hgy

a tatabányai puskin művelődési ház szlovák nemzetiségi együttese kedden egyhetes szlovákiai vendégszereplésre utazott. az együttes viszonzza a szkalicai népi együttes elmúlt évi, tatabányai vendégszereplését.

a tatabányai együttes három alkalommal önálló előadáson mutatkozik be a nyugat-szlovákia városaiban, ezenkívül nagyszabású fesztiválon képviselik hazánk szlovák nemzetiségeinek népi ének- és tánc kulturáját. /mti/

...-

bb. 34. a claudius szálló műszaki átadása

1972. június 20.

vid/e jf hgy

kedden megkezdődött a szombathelyi claudius szálló műszaki átadása. a megyeszékhely zöldövezetében a csónakázó tó partján épült 120 szobás luxus kivitelű hotelt a nyugat felől érkező turisták első magyarországi pihenőhelyének szánják, de természetesen belföldi igényeket is kielégít majd.

a szállodát fazakas péter szombathelyi építész és sellyec gábor szintén helyi belső építész tervei alapján a vas megye állami építőipari vállalat építette. homlokzatán a logókat fehér betonelemek és különleges kék üvegtáblák díszítik. ékszerdobozra emlékeztető külsejével a vidék egyik legszebb épülete. kétágyas szobáit és egyéb helyiségeit nevéhez illően és szombathely római múltjára való tekintettel római mintákkal díszített berendezésekkel látták el. minden szobához fürdőszoba tartozik, melyben a hideg-meleg vizen kívül egy harmadik csapból termálvizet is használhatnak a vendégek. szauna és mini-golfpálya is rendelkezésükre áll. a hotel helyiségeit értékes képzőművészeti alkotások díszítik.

a szálló július 2-án nyílik. ezen a napon újságíró rallyt rendeznek budapest-szombathely útvonalon, s a tura résztvevői lesznek az első vendégek. a claudiusban már több külföldi csoport foglalt szobát. /mti/

...-

-26-

13.25/e *ke 13^{uw}*

bb. 36. kiállítás tanganyikáról

t vid/e jf hgy

1972. június 20.

a központi muzeumi igazgatóság és a miskolci római sándor művelődési központ rendezésében „természettudományos gyűjtő-úton tanganyikában„ címmel kedden kiállítás nyílt a miskolci művelődési központban. a tizenegy nagyméretű tablón elhelyezett több mint 60 színes és fekete-fehér foto adott izelítőt egy magyar expedíciók a távoli afrikai országban végzett kutatásairól, a tanganyikai természetvédelemről. preparált kisállatokat, madarakat, lepkéket is bemutatnak az érdeklődőknek. /mti/

...-

bb. 37. országos erdőgazdálkodási szabályzatot adnak ki - miniszteri értekezlet a mém-ben

t jf/gk/e hgy

1972. június 20.

kedden ülést tartott a mém miniszteri értekezlete; a hazai erdőgazdálkodás eredményeit és feladatait tárgyalták meg. az értekezlet megállapította, hogy az üzemek figyelembe veszik a hosszulejratu erdőgazdálkodási terveket és így a népgazdaságnak ez az ágazata egyenletesen fejlődik. az elmúlt évben termelték ki hazánkban a felszabadulás utáni legnagyobb famennyiséget, 6.4 millió bruttó köbméter fát. különösen gyorsan nőtt a fakitermelés a mezőgazdasági tsz-ekben, amelyek az 1968. évi 800 000 köbméterrel szemben 1971-ben 1.2 millió bruttó köbméter fát nyertek. a következő években tovább nő majd a tsz-ek jelentősége az erdőgazdálkodásban; különösen nagy feladat vár a közös gazdaságokra a cellulóznyár-telepítéseknel.

a miniszteri értekezlet felhívta a figyelmet arra, hogy több erdőgazdálkodó szerv az elmúlt időszakban nem fordított elég gondot az erdőfelújításra, ezért ezt a munkát meg kell gyorsítani. ezért több szaporítóanyagot kell adni a gazdaságoknak és a különböző fajták közötti arányt is javítani kell. intézkedtek, hogy az erdőfelújítással lemaradt gazdaságok és szervek külön tervet készítsenek arról, miképpen igyekeznek felszámolni „adósságukat,,.

az értekezlet hangsúlyozta: nagy szükség van az országos erdőgazdálkodási szabályzat mielőbbi kiadására; ez szektorra való tekintet nélkül tartalmazza majd az erdőgazdálkodás általános érvényű rendelkezéseit. /mti/

...-

- 27 -

13.30/e

ke 13^{uo}

bb. 38. száz erdőtűz - 9 millió forintos kár - tűz- és üzemrendészeti tanácskozás a mém-ben

t jf/gk/e hgy

1972. június 20.

kedden a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumban országos tűz- és üzemrendészeti tanácskozást rendeztek. az értekezleten ott voltak a minisztertanács tanácsi hivatala, a legfőbb ügyészség és a belügyminisztérium képviselői is.

dr. vágó ödön mém-főosztályvezető előadásában rámutatott: a tárcához tartozó üzemekben és gazdaságokban még mindig sok kárt okoz az emberi gondatlanság, a felelőtlenség és a közömbösség. a figyelmeztetés-, és felhívás-sorozat ellenére például idén, február közepétől április közepéig kereken száz erdőtűz volt az országban, ebből 74 esetben az emberi gondatlanság miatt égett le az értékes faállomány. alig több mint két hónap alatt összesen több mint 9 millió forintos kárt mutattak ki. ezért arra van szükség, hogy a vállalatok és a gazdaságok az eddiginél is nagyobb gondot fordítsanak a tűzrendészeti intézkedések betartására. szigorú felelősségrevonást helyeztek kilátásba az előírások megszegői ellen.

az értekezleten megállapították, hogy a társadalmi tulajdon védelmére az üzemekben és a gazdaságokban megkezdett széleskörű ellenőrzés-sorozat beváltotta a hozzá fűzött reményeket. az üzemek vezetői lényegesen nagyobb gondot fordítanak a kárt okozó cselekmények feltárására, a kárérték pontos kimutatására és a vétkesek megbüntetésére. /mti/

...-

bb 39. ötszáz műemlékvédelmi szaktekintély vesz részt az icomos budapesti kongresszusán - sajtótájékoztató a tanácskozásról

t sb/fk/ny hgy

1972. június 20.

az országos műemléki felügyelőség székházában tartott keddi sajtótájékoztatón jelentette be dr. dercsényi dezső kossuth-díjas művészettörténész, a műemléki felügyelőség igazgatóhelyettese, hogy budapesten rendezik meg az unesco nemzetközi műemlékvédelmi szervezetének, az icomos-nak 111. kongresszusát június 26-tól 30-ig. az érdeklődés rendkívüli: európa, ázsia, afrika és latin-amerika 48 országának több mint 500 műemlékvédelmi szakembere jön budapestre; kétszer annyian lesznek, mint három évvel ezelőtt az oxfordi 11. kongresszuson.

/folyt köv/

-28-

13.35/ny He 1310

bb 39. / ötszáz műemlékvédelmi...folyt/ny

a műemlékvédők nemzetközi találkozójának első napjaiban tartják az icomos közgyűlését, amelyen szervezeti kérdéseket vitatnak meg és megválasztják az új vezetőséget. a kongresszus második része kétnapos kollokvium, amelyen fontos elvi kérdéseket tárgyalnak. oxfordban a műemlékvédelem és az idegenforgalom összefüggéseit vizsgálták, budapesten pedig arról tanácskoznak, hogy a műemléki környezetben milyen eszközökkel érvényesülhet harmónikus a mai kor építészete. arról lesz szó, hogy a védett épületek mellett a régivel teljesen azonos stílusú új házakat emeljenek, vagy a modern alkotást, amely összhangban áll a régivel, és mégis a jelenkor építészeti törekvéseit tárja fel. a kongresszus magyar rendezőinek felkérésére a nemzetközi találkozóhoz részvevő külföldi szakemberek kérdőív-ken adtak választ arról, hogy hazájukban hogyan egyeztetik össze a műemlékkörnyezetben emelt új épületek stílusát a történelmi korok építészeteivel. horler miklós, az országos műemléki felügyelőség osztályvezetője foglalja össze e fontos téma nemzetközi gyakorlatának tapasztalatait, majd számos külföldi szaktekintély korreferátuma és széleskörű vita alapján a kongresszus részvevői állást foglalnak ebben az elvi kérdésben, s ajánlásukat valamennyi ország rendelkezésére bocsátják.

a kongresszus alkalmából kerül sor a budavári palotában a magyar műemlékvédelem centenáriumi kiállításának megnyitására. ez a nagy bemutató a hazai műemlékvédelmi szervezet 100 éves munkájának erőfeszítéseiből, eredményeiből ad izelítőt látogatóinak.

a sajtótájékoztatón elmondották, hogy az icomos azért választotta budapestet kongresszusának színhelyéül, mert példamutatóan tartja azt a műemlékvédelmi gyakorlatot, amely a magyar városokban, a régi épületek történelmi levegőt árasztó környezetével harmónikus hoz létre korszerű építészeti alkotásokat. a budapesti icomos kongresszus ugyanakkor tisztelettel adózik a magyar műemlékvédelem centenáriumának is. érdekesség és ugyancsak a magyar műemlékvédelem nemzetközi hírnevéért tanuskodik, hogy egy nápolyi kiadónak most megjelent könyve - amely a világ modern műemlékvédelmét foglalja össze - bő terjedelemben emlékezik meg a magyar eredményekről és módszerekről. a kongresszuson részvevő külföldi szakembereknek bőséges alkalmuk nyílik arra, hogy részletesen megismerjék a magyar műemlékvédelmet, mert a hivatalos kongresszusi rendezvényen túlmenően az ibusz több országjáró turát szervez a szakembereknek. /mti/

13.40/ny

-29-

He 146

9 modern építészet korszerű anyagaiból, szerkezeteiből formáljanak olyan

bb. 40. mit vihetnek magukkal a külföldre utazó turisták? - a vám- és pénzügyőrség országos parancsnokságának tájékoztatója

tm/e sl hgy

1972. június 20.

a vám- és pénzügyőrség országos parancsnoksága - tekintettel a turistaidényre - a következő tájékoztatást adta az mti munkatársának:

a rendelkezések szerint, a nemzetközi előírásoknak is megfelelően a külföldre utazók engedély nélkül magukkal vihetik a személyes használatra szolgáló tárgyakat, ha azok mennyisége - figyelembe véve az utazás célját és időtartamát - a szükséges mértéket nem haladja meg. személyes használatra szolgáló tárgynak számít minden olyan új, vagy használt ruházati és egyéb cikk, amelyre az utasnak utazása körülményeit figyelembe véve, saját részére indokoltan szüksége lehet, és amely kereskedelmi célokat nem szolgálhat. ilyen tárgyak többek között a saját ékszerek, két fényképezőgép 24 lemezzel vagy 10 tekercs filmmel, egy keskeny filmfelvevő 10 tekercs filmmel, egy látcső, egy hordozható zenegép, egy hordozható lemezzátszó 10 lemezzel, egy hordozható magnetofon, egy hordozható rádió-vevő berendezés, egy hordozható írógép, egy hordozható televízió, egy gyermekkosci, egy sátor és egyéb kemping-felszerelés, két vadászfegyver 100 tölténnyel, egy nem gépi meghajtású kerékpár, egy 5.5 méternél rövidebb kenu vagy kajak, kettő pár si, két teniszütő. élelmiszerből személyenként legfeljebb három napra szükséges mennyiséget, 16 éven felüliek cigarettából legfeljebb 250 darabot, borból legfeljebb 2 liter, égetett szeszesitalból legfeljebb egy liter vihetnek magukkal. egyéni utlevéllel utazók személyenként ezer forint belföldi forgalmi értéket meg nem haladó összértékű, mennyiségénél fogva kereskedelmi árunak nem minősülő ajándéktárgyakat vihetnek. az ajándéktárgy azonban nem lehet élelmiszer, ital, dohánygyártmány, valamint nemesfém és muzeális értékű tárgy, bélyeg és 500 forintnál értékesebb egyedi értékű tartós használati cikk, iparművészeti és képzőművészeti alkotás. 200 forintot váltópénzben, vagy 10-20 forintos címletekben lehet külföldre vinni.

az utas kiutazáskor a vámáru nyilatkozaton történő bejegyzéssel kérheti a vámhivataltól az értékesebb tárgyak kivitelének igazolását, így e tárgyakat vámmentesen vissza is hozhatja. /mti/

14.22/e

- 30 -

NA 1425

bb. 41. évadzáró társulati ülés a nemzeti színházban

t szö/mm zs hgy

1972. június 20.

kedden tartotta évadzáró társulati ülését a nemzeti színház. marton endre igazgató-főrendező a társulat munkáját értékelve rámutatott: a magyar klasszikus drámák ünnepi hetének eseményei jelentős mértékben irányították a figyelmet a nemzeti színház egyik legfontosabb feladatára: a hazai drámairodalom színpadra vitelének fontosságára. a későbbiekben évről-évre megrendezik a magyar klasszikus drámák hetét, és felszabadulásunk évfordulójára minden alkalommal új magyar darabot mutatnak be. aláhuzta, hogy a nemzeti színház helsinki vendégszereplése igen sikeres volt, s a továbbiakban folytatódik a társulat külföldi vendégszereplése. előzetes tárgyalásokat kezdtek arról, hogy eleget tegyenek 1973 nyarán a zürichi fesztiválra szóló meghívásnak.

a következő évad művészeti tervei szerint ősszel gogol revizor című drámáját tovsztonogov, a leningrádi gorkij színház világhírű rendezője állítja színpadra. felújítják peter weiss marat halála című darabját. petőfi születésének 150. évfordulójára 1973 január 1-én műsorra tűzik illyés gyula két férfi című darabját. játsszák shakespeare szeged szeged című vigjátékát. a műsortervben szerepel illyés gyula új drámája, a testvérek, amely a két dózsa-fivérnek állít emléket. mikszáth kálmán a körtvélyesi csiny című darabja a tervek szerint ugyancsak a hevesi sándor téren kerül színre.

a katona józsef színházban fiatal drámaíró, maróti lajos mutatkozik be az utolsó utáni éjszaka című darabjával. műsorra tűzik grillparazet: medeia című darabját. dörenmatt: játsszunk strindberget című darabja ugyancsak a petőfi sándor utcában kerül színre. csiky gergely mukányi című vigjátéka, valamint arthur miller: a világ teremtése című darabja szerepel még többek között a műsortervben.

ujszerü kezdeményezése a színháznak, hogy augusztus végén a budai vár király-pincetermében george tabori: pinkville című musicaljét bemutatja, marton endre rendezésében. a vietnami témájú darabot már több európai városban nagy sikerrel játszották.

a következő évad folyamán viszonzza a finn nemzeti színház a magyar társulat helsinki vendégszereplését, amelynek során egy népies témájú finn musicallel, a favágóval mutatkoznak be a magyar közönség előtt.

/folyt.köv./

14.32/e

- 31 -

NA 1405

bb. 41. /évadzáró...folyt./e

a társulat tagjai meleg szeretettel köszöntötték siménfalvy sándort 80. születésnapja alkalmából, valamint básti lajost, aki a következő évadtól kezdve ismét a nemzeti színház tagja. melegen ünnepelték gellei kornélt, az idei farkas-ratkó díj kitüntetettjét.

a társulati ülés befejező aktusaként dr. malonyai dezső, a művelődésügyi minisztérium színházi főosztályának vezetője felolvasta dr. simó jenő művelődésügyi miniszterhelyettes levelét, melyben a miniszterhelyettes köszönetét fejezi ki a társulat elmúlt évadban végzett munkájáért. /mti/

---

bb. 42. fagylaltujdonság székesfehérvárott

vid/e jf hgy

1972. június 20.

fagylaltujdonsággal lepte meg a hűsítő nyári csemegék kedvelőit a fejér-komárom megyei tejipari vállalat: alufóliával lezárt műanyagpohárban fagylaltot hozott forgalomba. elfogyasztásához apró is fakanalat is mellékelnek. a fejér-komárom megyei tejipari vállalat székesfehérvári tejüzeme naponta 14-16 000 adagot készít. székesfehérvárott, budapesten, valamint a balaton és a velencei-tó partján a nyár végéig előreláthatóan nyolc vagonnyit értékesítenek e legújabb, higiénikus fagylaltkészítményből. /mti/

---

bb. 43. vas megyében a kisz vezetői

vid/e jf hgy

1972. június 20.

vas megyébe látogatott hétfőn és kedden a magyar kommunista ifjúsági szövetség több vezetője; dr. Horváth István, a kisz kb első titkára, a kb titkárai és osztályvezetői, valamint a megyei első titkárok. a vendégek hétfőn szombathelyi fiatalokkal találkoztak, kedden pedig egésznapos titkári értekezleten vettek részt. főcse Lajos, a központi bizottság titkára a kisz-munka időszzerű kérdéseiről tartott referátumot. szabó gusztáv vezérőrnagy, a határőrség országos parancsnoka a fegyvernem ifjúsági szervezeteinek munkájáról tájékoztatta a résztvevőket. az utóbbi témából gyakorlati bemutatót tartottak a vendégeknek az egyik meglátogatott őrsön. /mti/

14.40/e

-32-

NA 1500

bb 44. szövetkezeti küldöttség utazott az ndk-ba

k ol/gk/ny hgy

1972. június 20.

az országos szövetkezeti tanács küldöttsége - amelyet szabó István, az oszt és a tot elnöke vezet - kedden elutazott a német demokratikus köztársaságba. a delegáció tanulmányozza az ndk mezőgazdasági, fogyasztási és ipari szövetkezeteinek működését, az együttműködés problémáit, a nőszövetkezők közreműködésének tapasztalatait, továbbá megbeszéléseket folytat az ndk szövetkezeti mozgalmának a vezetőivel. /mti/

---

bb 45. a MÁV pécsi igazgatósága közli,

i vid/jf/ny hgy

1972. június 20.

pályafelújítási munkák miatt június hó 22-től kezdve július hó 12-ig hétfő, kedd, szerda, csütörtök és pénteki napokon selye-szentlőrinc állomások között szünetel a vasuti forgalom. az utasokat a két állomás között vonatpótló autóbuszokkal szállítják.

a vonatpótló autóbuszok menetrendje azonos a 6345 sz. vonattal, azaz 11 óra 27 perckor indulnak selye állomás felvételi épületétől és a következő helyeken állnak meg utközben: kákics vasuti megállóhoz vezető utelágazásnál, okorág-kárászpuzta mrv. vasuti sorompónál, sumony mrv. felvételi épületénél, gyöngyfa-magyarmecske vasuti megállónál, királyegyháza községben az akv megállónál és szentlőrinc vasutállomás felvételi épületénél.

a vonatpótló autóbuszokon a MÁV díjszabás alapján váltott menetjegyek érvényesek. menetjegyeket a MÁV személypénztárak szolgáltatnak ki. a kákicson és királyegyházán felszálló utasok a jegyvizsgálóknál - pótdíj felszámítása nélkül - válthatnak jegyet. /mti/

---

bb 46. a tervezettnél nagyobb összeget szavazott meg a sütőipar fejlesztésére a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága

t vid/jf/ny hgy

1972. június 20.

a sütőipar gyorsabb fejlesztéséről döntöttek a komárom megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. a megye szakemberei nemrégiben gondosan felülvizsgálták a sütőipar negyedik ötéves fejlesztési tervét, s a tapasztalatok alapján módosításokat, változtatásokat javasoltak.

/folyt köv/
14.45/ny

-33-

NA 1500

bb 46. / a tervezetnél...folyt/ny

a javaslatokra reagálva határoztak a végrehajtó bizottsági ülésén arról, hogy az eredetileg tervezett 40 millió forint helyett 45 millió forint tanácsai támogatást biztosítanak a sütőiparnak. ezzel, valamint a bankhitelekkel és a vállalatok saját fejlesztési alapjából származó összeggel együtt csaknem 80 millió forintot költenek a tervidőszak végéig a lakosságot közvetlenül érintő fontos ágazat fejlesztésére.

javitják a sütőipari dolgozók munkakörülményeit, növelik a gyárak termelő-kapacitását és lehetővé teszik a választék bővítését. komáromban nagy teljesítményű, automatizált berendezekkel felszerelt új kenyérgyárat építenek. az új gyár nemcsak komáromot, hanem a környékbeli ipari településeket és még nyolc- kilenc kisebb község lakosságát is ellátja majd. a sütőipari vállalatok a tanáccsal közösen 8 olyan kisebb teljesítményű üzemet is létesítenek, ahol nyomban el is adják a mindig friss árut. a minigyárakban új típusú, korszerű kisgépekkel kitűnő minőségű árut készítenek. sok kisebb sütőipari üzem már rendkívül elavult, korszerűtlen gépekkel dolgozik a megyében. ezért négy üzemben új kemencéket szerelnek fel, ötben pedig nagyobb szabású rekonstrukcióra kerül sor. a vb ülésen arról is határoztak, hogy a nehéz és fáradságos munkák fokozottabb gépesítésével és a túlórák jelentős csökkentésével igyekeznek ellensúlyozni a sütőiparban a munkaerővándorlást./mti/

--

bb 48. szibériai tudósküldöttség budapesten

zs bzs hgy

1972. június 20.

a magyar-szovjet baráti társaság meghívására, l.a. kozlovnak, a közgazdasági tudományok doktorának vezetésével kedden négytagú szibériai tudósküldöttség érkezett hazánkba. a delegáció tagjai a szibériai hetek alkalmából előadásokat tartanak és találkoznak vesznek részt budapesti üzemekben és intézményekben.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. Ligeti Lajos akadémikus, az mszbt alelnöke, dr. Forgács Tibor, a marx Károly közgazdaságtudományi egyetem tanszékvezető tanára, továbbá a külügyminisztérium képviselője fogadta. ott volt i. i. bagyul, a budapesti szovjet nagykövetség első titkára. /mti/

15.35/bzs

- 34 -

NA 1600

bb 47. megkezdődött a magyar és szovjet prózairók, kritikusok tanácskozása - előadások a nép ábrázolásáról a mai szovjet, illetve magyar prózában

t nn/gk zs bzs hgy

1972. június 20.

kedden az írószövetség klubjában megkezdték kétnapos tanácskozásukat a szovjet és magyar prózairók és kritikusok. az első napon, amelyen cseres Tibor, a titkárság tagja, a prózai szakosztály elnöke elnökölt, dobozy Imre főtitkár mondott megnyitót.

a két írószövetség kapcsolatában mind sűrűbben kerül sor munkamegbeszélésekre, amelyek azért különösen értékesek, mert módot nyújtanak egy-egy irodalmi ág, műfaj mélyebb felmérésére, törekvéseink kölcsönösen jobb megismerésére - hangsúlyozta.

czine Mihály irodalomtörténész vitaíndítójában a népábrázolás kialakulását, perspektíváit vázolta a kortárs magyar irodalomban. rámutatott, hogy a munkásosztályról és a parasztságról máig sem alakult ki teljes kép irodalmunkban. ebben közrejátszik az is, hogy a felszabadulást követően elsősorban a megváltozott történelmi, társadalmi feltételek miatt jelentősebb változások zajlottak - és zajlanak le, mint hajdan évszázadok alatt. ezek követése és tükrözése sürítettebb nehézségű feladatot jelent, mint a társadalmi mozdulatlanág ábrázolása.

a magyar irodalomban, különösen 1956 után, egyre hangsúlyozottabban jelentkezik a próza új lehetőségeként, a szociográfiai tendencia. ez azonban más fogantatású, mint a harmincas években; a társadalmi élményt esztétikává változtatja.

a szovjet delegáció vezetője, a. i. ovcsrenko irodalomtörténész, kritikus fejtegetésében abból indult ki, hogy a szovjet irodalom a nép ábrázolásában a legnagyobbak, tolsztoj, dosztojev, puskin, turgenyev példáját követi.

a néprétegek mozgását akkor lehet a maga teljességében feltárni, ha nem feledkezünk meg az egyénről, s ezt állítjuk a középpontba - emelte ki, majd arról számolt be, hogy jelenleg a szovjet irodalomban főleg nagyobb lélegzetű alkotások, átfogó igényű művek születnek. a kazah irodalomban például 28 regényciklus jelent meg az utóbbi időben. a litván irodalomban ugyancsak mintegy harminc nagyobb lélegzetű munka született. példaként említette, hogy konsztantyin feyin több évig dolgozott tetralógiáján. solohov ugyancsak több évet fordított „a hazáért harcoltak”, című regényciklusára, leonyid Leonov tizenkét éve fáradozik mai mondanivalóju könyvén. /folyt.köv./

16.00/bzs

- 35 -

NA 1610

bb 47. /megkezdődött ... 1. folyt./bzs

szép sikerek születtek a kisregények, elbeszélések műfajában is. bondarev „égő hó”, ajmatov „fehér hajó”, és bikov „szotnyikov”, című kisregénye feltűnést keltett nemcsak a kritika, hanem az olvasók körében is. napjaink irodalmi tendenciáiról szólva ovcsarenko beszámolt arról, hogy az írók főleg az emberi lélekre s kevésbé a cselekményre helyezik a hangsúlyt.

a nép ábrázolásáról szóló két előadást élénk vita követte. a szovjet és magyar prózairók, kritikusok szerdán folytatják tanácskozásukat. /mt1/

--

bb 54. losonczi pál fogadta indira gandhit

t bc/fk zs bzs hgy

1972. június 20.

losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kedden délután az országházban fogadta indira gandhit, az indiai köztársaság miniszterelnökét.

a magasrangú vendéget a látogatásra elkísérte p.n.haksar, a miniszterelnöki titkárság vezetője és c.b. muthamma, az indiai köztársaság budapesti nagykövete.

a szívélyes, baráti találkozón jelen volt hollai imre külügyminiszter-helyettes és dr. kőcsis péter, a magyar népköztársaság új-delhi nagykövete. /mt1/

--

bb 52. jelentkezés: egész nyáron

1 szö/kg zs bzs hgy

1972. június 20.

az eötvös loránd tudományegyetem ságvári endre gyakorló iskolájában ősszel ismét szerveznek gimnáziumi levelező oktatást. a dolgozók gimnáziumának levelező tagozatára egész nyáron lehet jelentkezni - keddi napokon - a trefort utcai igazgatóságon. /mt1/

--

16.05/bzs

- 36 -

NA 1615

bb 51. budapest „zárszámadása”, a fővárosi tanács előtt

t pr/gg zs bzs hgy

1972. június 20.

szépvölgyi zoltán elnökletével kedden az újvárosháza dísztermében ülést tartott a fővárosi tanács. az ülésen elsőként - kőmives istván tanácselnök-helyettes beszámolója alapján - a főváros elmúlt esztendei zárszámadását elemezték.

a fővárosi tanács szervei és vállalatjai 1971. évi gazdasági tevékenységéről szóló beszámoló örvendetes tényként állapítja meg, hogy a főváros területén működő gazdasági ágazatok az elmúlt esztendőben tovább fejlődtek. a budapesten települt szocialista ipar termelése ugyan az előző évinél kisebb mértékben, 2,3 százalékkal növekedett, a budapesti székhelyű szocialista építőipar termelésének emelkedése azonban meghaladta a korábbi év ütemét.

a főváros 1971-es terve - valamennyi erőforrást beleértve - kerekén 15.000 lakás felépítésével számolt. az év során 14.500 új - állami és magánérőből épült - költöztek be a tulajdonosok. a tanácsi lakásátadási tervet nem teljesítette az építőipar, 884 új otthonnal maradt adós. a lakásátadások negyedévenkénti megoszlása, ütemezése a korábrinál egyenletesebb volt, s továbbra is magas színvonalu maradt a lakások felszereltsége. átlagos alapterületük 51,5 négyzetméter, valamennyi fürdőszobás, beépített szekrénnel és konyhabutorral készült. egyszobás lakásból mindössze 32 épült, 2589 volt kétszobás, s csaknem 1400 volt három vagy többszobás. az átlagos /nyers/ építési lakásköltség 7 százalékkal, egy négyzetméternyi lakásterület átlagos költsége pedig 4,6 százalékkal emelkedett.

1971-ben a közmű - és mélyépítési főigazgatóság vállalatjai 4 milliárd 621 millió forint értékű szolgáltatást nyújtottak a főváros lakosságának és iparának. az ivóvíz-termelés elérte a 265 millió köbmétert, a vízművek 18 millió köbméterrel juttattak többet a budapestieknek, mint 1970-ben. a város vízhálózatára 117 kilométerrel nőtt, s az év folyamán a víz-ellátásba bekapcsolt lakások száma meghaladta a 12.000-et. közcsatorna-hálózatunk 55 kilométerrel bővült, a rákapcsolt lakások száma 8760-nal szaporodott. a városi gáztermelés 6,1 százalékkal növekedett, a gázfogyasztó helyek száma 12,686-tal nőtt, gázfűtésre kapcsoltak át 16.772 lakást. a háztartási célu gázfelhasználás 8,1 millió köbméterrel csökkent, ugyanakkor fűtésre 23,5 millió köbméterrel használtak fel többet. 1971-ben 11,130 lakás kapott távfűtést. a köztisztasági hivatal 1971-ben összesen 12,2 százalékkal több szemetet szállított el, mint 1970-ben, a fürdőket 3,3 százalékkal többen vették igénybe, a főváros parkterülete 333.000 négyzetméterrel nőtt, a játszótérek száma pedig 832-re szaporodott.

/folyt. köv./
16.10/bzs

- 37 -

NA 1640

a főváros tömegközlekedése hatmillióval több utast szállított, mint a megelőző esztendőben. a járművek zsúfoltsága az autóbuszokon nem változott, a villamoson és a hűv-en kismértékben csökkent. a bkv, a taxi és a fősped fejlesztési alapját elsősorban tömegközlekedési eszközök beszerzésére használta fel, e célra 410 millió forintot fordítottak. munkába állítottak huszcsuklós villamosot, 69 autóbust, 15 hűv-szerelvényt, 841 taxit és 157 különböző tehergépkocsit. a szükséges selejtezések miatt a járműállomány ugyan nem szaporodott, de a tágasabb kocsik miatt szállító kapacitásuk növekedett. az év folyamán jelentős összegeket költöttek a közlekedés színvonalának emelésére, kiemelkedő a metró-vonalak építése, amelyek közül a kelet-nyugati vonal második szakasza határidő előtt elkészül.

az egészségügy elmúlt évi fő feladata a fekvőbeteg ellátás fejlesztése volt. az ágyak száma 693-mal szaporodott. a szakorvosi rendelőintézetek betegforgalma csaknem egy százalékkal volt magasabb a megelőző évinél, 15 újabb orvosi körzetet alakítottak ki - egy körzeti orvosra átlagosan 1945 lakos jutott. új bölcsődéket építettek az óbudai, az árpád-hídfő, a zuglói, a rákospalotai és a csepeli lakótelepeken, a bölcsődei gondozásra váró apróságok száma azonban 34 százalékkal volt magasabb mint 1970-ben. a lakosság gyógyszerfogyasztása továbbra is emelkedik, a forgalomba hozott gyógyszerek értéke 972 millió forintról 1049 millió forintra nőtt. kétezerötven óvodai helyet terveztek - 2386 épült meg, ennek ellenére hely hiányában 8568 felvételi kérelmet kellett elutasítani. az általános iskolai ellátás 1971-ben tovább javult; felépítettek 73 új tantermet, új iskolák épültek a zuglói és a rákospalotai lakótelepen, a vécsy utcában, csepelen és budafokon. csökkent a középiskolák zsúfoltsága, a beiskolázások során tovább nőtt a szakközépiskolák részesedési aránya.

ezután a tanácsülés megvitatta - csikesz józsefné tanácselnök helyettes előterjesztése alapján - a fővárosi lakosság áruellátásáról, a kereskedelmi hálózat fejlesztéséről, illetve a szolgáltatások helyzetéről szóló jelentést. az elmúlt esztendőben szembetűnő volt az áruforgalom növekedési ütemének gyorsulása: 1960-ban a fővárosi kiskereskedelmi forgalom értéke 22,2 milliárd forint volt, 1965-ben 27,7 milliárd forint, 1971-ben pedig már 44,2 milliárd forint. /folyt.köv./

a huszfogyasztás mintegy 20 százalékkal emelkedett, csökkent a kenyér és a liszteladás, jelentősen nőtt az étolaj és a tejforgalom. a vendéglátóiparban a meleg étel-forgalom tíz esztendő alatt csaknem 70 százalékkal növekedett, s a vállalatok az áremelkedések ellenére is törekedtek a viszonylag olcsó étkezés lehetővé tételére. a ruházati forgalmat a méterárak eladásának csökkenése, a konfekció-eladás növekedése jellemezte, az ellátásban megnőtt az importáru mennyisége. rendkívül erős volt a kereslet egyes híradástechnikai cikkek iránt /rádió, magnó, tv/, többen vásároltak modern butorokat, lakberendezéseket, még mindig hosszú időn keresztül a hiánycikkek listája, akadozik az utánpótlás különböző alkatrészekből, tartozékokból.

a kereskedelmi hálózat fejlesztésében ragaszkodnak ahhoz a jól bevált gyakorlathoz, hogy a lakótelep építkezéseknél ellátási körzetenként egy-egy közepes nagyságú, 400-800 négyzetméteres abc-áruházat telepítenek. a kerületi rekonstrukciók során új, korszerű üzletközpontokat alakítanak ki kőbányán, pest-erzsébeten és óbudán, s itt az iparcikk-szaküzletek mellett, iparcikk-áruházak felépítését is tervezik. nagy önkiszolgáló étterem épül a népköztársaság utján, a józsef köruton és a kerepesi uton. a lágymányoson szövetkezeti nagyáruházat hoznak tető alá, a lehel ut és róbert károly körut sarkán lakberendezési áruház, az örs vezér téren bevásárló központ épül. a csarnokok és a piacok fejlesztésére az elkövetkezendő esztendőben 200 millió forintot költenek.

a szolgáltatások teljesítmény-értéke 1960 és 1970 között évente átlagosan 4-5 százalékkal emelkedett. korszerű új üzletek egész sorát nyitották meg. az üzlethálózat 1970-re már 2346 boltból állt, a fogyasztás gyors ütemű növekedése azonban arra készítette az illetékeseket, hogy az addig ellátatlan területek egy részén további 11 szolgáltató-ipari üzletházat építsenek meg. a fővárosi patyolat vállalat kelenföldön nagymosodát nyitott, sokasodott a vegytisztító szalonok száma, jelentősen nőtt a lakáskarbantartási tevékenység, s jól felszerelt elektroakusztikai, illetve háztartási gépjavító szerviz-hálózat jött létre. az 1968-69-es években, az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése során a vállalati nyereségszemlélet fokozott érvényesülése, a szabályozók nem kellő mértékű differenciálása következtében bizonyos megtorpanás, sőt egyes területeken visszaesés következett be. /folyt. köv./

bb 51. /budapest ... 3. folyt./bzs

ezt követően kormányhatározat intézkedett a szolgáltatások gyors-
ütemű fejlesztéséről. ma a fővárosban 150 vállalat és szövetke-
zet, valamint 14.000 kisiparos végez különböző szolgáltatást. a
kisipar teljesítménye az ujonnan kiadott 2955 iparjogositvány el-
lenére is csökkent, mert 1971 végéig, zömmel a szolgáltatás szem-
pontjából fontos szakmákban - nyugdíj, öregkor miatt - 2625-en ad-
ták vissza engedélyüket.

a negyedik öt éves terv esztendeiben több mint 20.000
négyzetméter alapterületű szolgáltatási hálózatkövetéssel szá-
molnak. üzletház épül egyebek között a iv., a xviii., a xix. és a
xx. kerületben.

a fővárosi tanács elfogadta az elmúlt évi gazdálkodás-
ról, illetve az áruellátásról, a kereskedelmi hálózat fejlesztéséről
és a szolgáltatások helyzetéről szóló jelentéseket. tudomásul vette a
fővárosi tanács és szervei gazdasági, ágazati, hatósági és kinevezési
jogkörének rendezéséről, eredményeiről szóló beszámolót, majd jóváhagyta
a fővárosi népi ellenőrzési bizottság idej, második félévi munkatervét. /mt1/

--

bb 56. „röpülj páva-körök”, bemutatója csornán, szövetkezeti
nap, beleden a „rábaközi napokon”, -on

vid/jf bzs hgy

1972. június 20.

az ötödik „rábaközi napok”, keretében több rábaközi
községből - soborról, rábatamásiból, egyedről, árpásról, bősá-
rkányból - összegyűlt „röpülj páva-körök”, -ök bemutatóját
rendezték meg kedden a csornai szabadtéri színpadon. a rába-
közi dalosok több mint ötven eredeti, nagyrészt ma is élő népdalt
adtak elő a tájegységi minősítő népdalversenyen. a legkiválóbb
együttesek, a sobori, vitnyédi és a csornai körök az országos
bemutató versenyen is fellépnek majd. a népdalosok díjazására
egy sok évszázados híres népi mesterség mai képviselője, a dőri
fazekas dinasztia tagja, völcséy Lajos ifjú népművész
eredeti rábaközi mintázatu „fekete-füstös”, égetésű pávatálat
ajánlott fel.

a „rábaközi napok”, másik nagyszabású eseményeként, kedden,
egésznapos vidám szövetkezeti vásárt, árubemutatókat rendeztek
a rábaköz egyik legjellegzetesebb községében, beleden. /mt1/

16.28/bzs

--
- 40 -

NA 16²⁸

bb. 49. 78-busz a bkv-nak határidő előtt

1/sl/mm/rj hgy

1972. június 20.

az ikaruszban kedden megkezdték annak a 78 busznak az átadását,
amelyet a gyár dolgozó/ói negyedévvél a határidő előtt készítettek
el a bkv részére. eredetileg a harmadik negyedév végére vállalták
a buszok átadását, a dolgozók azonban felajánlották, hogy a főváros
közlekedésének mielőbbi javítására a munkát elköbbré hozzák,
s a második negyedév végére a kocsikat átadják. a iv. negyedévben
még további 51 kocsit - csuklóbuszt-bocsátanak a bkv rendelkezésére.

mint a bkv-nál elmondták, azt a 78 buszt, amelyet e napokban
vesznek át az ikarusztól, néhány vonalon a járatok sűrítésére
használnak fel, néhány más vonalon pedig a kisebb befogadóképességű
buszokat cserélik fel ezekkel az újakkal. a járatokat elsősorban
a 4-es, az 5-ös és a 73-as vonalon sűrítik, ezenkívül üzembe
helyeznek a 75 személy befogadására alkalmas új buszokból a 2-es,
a 9-es, a 15-ös és a 22-es vonalán. ezeken a járatokon tehát ke-
vesebb lesz a 60 személyes kisbefogadóképességű kocsi, s több
nagykocsi kerül forgalomba. /mt1/

--

bb. 50. kilenc új szeszmentes „utasbüfé”, a balatonnál - az
utasellátó vállalat sajtótájékoztatója

t/kf/tm/rj hgy

1972. június 20.

az utasellátó vállalat a belkereskedelmi minisztérium és az országos idegenforgalmi tanács anyagi támogatásával a hó-
nap elején 9 korszerű szeszmentes büfét nyitott a balatonnál.
az új üzletekről kedden tájékoztatta a sajtó képviselőit tóth
lászló, az utasellátó vállalat főigazgatója.

/folyt.köv./

16.30 rj

- 41 -

NA 16³⁰

bb. 50. kilenc új szeszmentes... 1. folyt./rj

a vállalat két új büféjében gyorsan készíthető gasztrófol meleg ételeket, grill-csirkét, büféárukat, cukrászsüteményt, jégkrémet és üdítőitalokat, két helyen pedig büféárukat, üdítőitalokat és ajándéktárgyakat árúsítanak. síófokon negyedosztályú expressz önkiszolgáló bisztrót nyitott a vállalat.

a keszthelyen tartott sajtótájékoztatón a főigazgató elmondotta, hogy az utasellátó balatoni büféi közül a múlt évben még csak háromban, az idén a tó déli partján már 11 helyen, az északin pedig 8 helyen árúsítanak meleg ételt. tovább automatizáljuk a balatoni kempingek ellátását, tihanyban és keszthelyen meleg ételeket is kiszolgálunk az automaták. a fővárosban megkedvelt, higiénikusan csomagolt „utas-elemőzsiához”, hasonlóan a vállalat síófoki üzemeiből egy vákuum-csomagológép üzembehelyezésével - friss csomagolt szendviccsel látják el a balaton hajók büféit, s a tóparti üzleteket. /mti/

-. -

bb. 53. halálos balesetek

tm/rj hgy

1972. június 20.

gyulaházán /szabolcs-szatmár megye/ varga kálmán házában bon-tása közben a fal rádőlt az ott dolgozó varga angyalka 58 éves háztartásbeli, gyulaházi lakosra, aki a helyszínen meghalt. eljárás indult a munkát irányító kovács sándor 58 éves kőműves kis-
iparos, kisművelői lakos ellen.

x x x

baranya megyében baksa és bogárdmindszent községek között balogh jánosné 25 éves háztartásbeli, tengeri lakos féktávolságon belül futott egy tehergépkocsi elé, amely elütötte. a baleset következtében az asszony olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

/folyt.köv./

1640 rj

- 42 -

NA 1700

bb. 53. /halálos... 1. folyt./rj

blanár andrás 54 éves tsz-fogatos magyi -szabolcs-szatmár me-gye- házában udvarán a lovak megbokrosodtak és a lovaskocsit az utcára húzták, ahol halálra gázolták ferenczi andrásné 75 éves helyi lakost. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

szekszárd határában a síó csatornában tiltott helyen fürdőző pasztovszki erzsébet 15 éves konyhai dolgozó, helyi lakos és a vízbe fulladt.

veszprém megyében berhida községben a személyvonat halálra gázolta nagy istván 20 éves segédmunkás helyi lakost. a vasuti bal-eset körülményeinek tisztázása folyamatban van. /mti/

-. -

bb. 55. a csatkaai alapítványról döntött sopron város tanács-
évente jutalmazza a város történetét feldolgozó fiatal kutatókat

vid/jf/rj hgy

1972. június 20.

sopron város kulturális életének egyik kiemelkedő személyisége, dr. csatkaai endre kossuth-díjas művészettörténész két évvel ezelőtt hunyt el. több évtizeden át állt a soproni Liszt ferenc múzeum élén, ezalatt a múzeum helytörténeti, néprajzi, képző- és iparművészeti vonatkozásában egyaránt az ország legjelentősebb intézményei közé emelkedett. dr. csatkaai endre szeretettel foglalkozott a fiatal tehetségek, a pályakezdő muzeológusok nevelésével, ő alapított a a soproni szemlét, s maga is több jelentős művészettörténeti munkát írt.

sopron város tanácsa, kedden megtartott ülésén, döntött arról a közérdekű célu alapítványról, amelyet a nagy soproni tudós özvegye ajánlott fel a városnak. a tudós emlékét megőrző, szellemi örökségét továbbfejlesztő alapítvány ötvenezer forintot biztosít ingyenesen sopron város tanácsának azzal a céllal, hogy évente egy alkalommal ötezer forint díjjal jutalmazza a város történetének feldolgozásában jelentőset alkotó, s 35 évnél nem idősebb kutatót. a kutatások kiterjedhetnek a város társadalmának, építészetének, általános művelődéstörténetének, környéke flórájának és faunájának feldolgozására is.

/folyt.köv./

16.39 rj

- 43 -

NA 1700

bb. 55. / a csatka... 1. folyt./rj

a díj odaítélésére öt tagú bizottságot alakítanak. díjat az arra érdemes fiatal kutatók külföldi tanulmányutjainak támogatására is kiadhatja az alapítványt kezelő városi tanács. az évente kiadásra kerülő díjat egy személy csak egyszer kaphatja meg, s átadása minden alkalommal a felszabadulási évforduló ünnepségeihez kapcsolódik majd.

az alapítványból származó ösztöndíjat első alkalommal jövőre adják ki. /mti/

--

bb. 59. indira gandhi látogatása fock jenőnél

t/bc/fk/rj zs la

1972. június 20.

indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke kedden délután az országházban látogatást tett fock jenőnél, a minisztertanács elnökénél.

a szívélyes légkörű baráti találkozón jelen volt hollai imre külügyminiszter-helyettes, dr. kós péter, a magyar népköztársaság új-delhi nagykövete, illetve p.n. haksar, az indiai miniszterelnöki titkárság vezetője, és c.b. muthamma, az indiai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb. 60. megkezdődtek a magyar-indiai tárgyalások

t/bc/fk/rj la

1972. június 20.

kedden délután, az országház minisztertanácsai termében megkezdődtek a magyar-indiai hivatalos tárgyalások.

magyar részről a tárgyaláson részt vett fock jenő, a minisztertanács elnöke, dr. várkonyi péter államtitkár, a kormány tájékoztatói hivatalának elnöke, hollai imre külügyminiszter-helyettes, dr. nagy miklós, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, dr. kós péter, a magyar népköztársaság új-delhi nagykövete, turi ferenc, a külügyminisztérium főosztályvezetője, domokos mátyás, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, bozi lajos, a külügyminisztérium főosztályvezető helyettese.

/folyt.köv./

16.45 rj

- 44 -

M-1700

bb. 60. ~~M~~ megkezdődtek... 1. folyt./rj

az indiai tárgyaló delegáció tagjai: indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke, p.n. haksar, a miniszterelnöki titkárság vezetője, c.b. muthamma, az indiai köztársaság budapesti nagykövete, s.than, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, a.p. venkateswaran, a külügyminisztérium főosztályvezetője, g.c. dutt, a belügyminisztérium főigazgatója, h.y. sharada prasad, a miniszterelnöki titkárság igazgatója, m. malhoutra, a miniszterelnöki titkárság osztályvezető helyettese. /mti/

--

bb. 57. öt film a veszprémi tévé találkozón

vid/rj hgy

1972. június 20.

kedden folytatódtak a második veszprémi televízió fesztivál vetítései a vegyipari egyetem termében. ezen a napon a szakemberek és a külföldi érdeklődők előtt öt tévé filmet mutattak be. a vetítéseken mintegy 15 országból több mint hatvan külföldi szakember vesz részt. köztük van a magyarországon is ismert, népszerű szovjet humorista, a rajkin is, aki kedden érkezett veszprémbe.

ezen a napon bemutatásra került fegyház a köruton című, kazán istván által rendezett tv. film, a rátonyi róbert ritmus revü kalmár andrás rendezésében, a nevetlenek című tv film, amelyet nemere lászló rendezett, a vasrács című színes tv film, - rendezője rényi tamás- és a felfedezés az erdőben című tv film, hajdufy miklós rendezésében. /mti/

--

16.55 rj

- 45 -

M-1700

bb. 58. sz. szalay pál gyűjteményes kiállítása nyiregyházán

vid/jf/rj la

1972. június 20.

sz. szalay pál festőművész 81. születésnapja alkalmából kedden nyiregyházán gyűjteményes kiállítás nyílt. a 4. számú általános iskola dísztermében fodor géza, a városi tanács vb művelődésügyi osztályvezetője mondott ünnepi megnyitót. a művész 32 alkotását: olajfestményeit, s grafikáit három hétig tekinthetik meg az érdeklődők. /mt1/

--

bb. 61. az nszk szövetségi bankja elnökének magyarországi tárgyalásai

1/sl/fk/rj la

1972. június 20.

dr. karl klasent, az nszk szövetségi bankjának elnökét - aki a magyar nemzeti bank elnökének meghívására tartózkodik hazánkban - kedden fogadta dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese. a megbeszélésen jelen volt dr. lászló andor államtitkár, a magyar nemzeti bank elnöke is.

dr. karl klasen a magyar nemzeti bankban találkozott a magyar pénzügyintézetek vezetőivel. az nszk-beli bankelnök részt vett a magyar nemzeti bank elnökének díszbédjén, amelyen jelen volt faluvégi lajos pénzügyminiszter és dr. szita jános miniszterhelyettes, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője is. /mt1/

--

bb. 62. kitüntetés

fk/rj la

1972. június 20.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa hidas hedvig-nek, az állami balettintézet igazgatójának - eredményes igazgatói tevékenysége elismeréseként - a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. /mt1/

--

17.00 rj

- 46 -

NA 17¹⁵

bb. 65. szerdán: tévé-közvetítés az egyesült izzóban sorra-kerülő munkásgyűlésről - indira gandhi és fock jenő mond beszédet

gk/rj zs la

1972. június 20.

a magyar televízió szerdán 16 órai kezdettel helyszíni közvetítést ad az egyesült izzóban rendezendő munkásgyűlésről. beszédet mond indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke és fock jenő, a forradalmi munkás-paraszti kormány elnöke. /mt1/

--

bb. 63. halálos közlekedési balesetek

1/ms/gg/rj la

1972. június 20.

máté balázs mezőmegyeri üzemi munkás figyelmetlenül hajtott bele segédmotoros kerékpárjával békécsaba és orosháza között egy sorompó nélküli vasuti kereszteződésbe. egy személyvo-
nat halálra gázolta.

nem adta meg az elsőbbséget sallai béla energetikus. budapestben a ix. kerületben a napfény utca és a lobogó utca sarkánál dovalovszki jános 81 éves nyugdíjasnak és tehergépkocsijával elütötte. a tehergépkocsi ezután nekiütözött egy álló személygépkocsinak, majd egy lámpaoszlopnak. az idős ember a helyszínen meghalt. a rendőrség sallai bélát őrizetbe vette. /mt1/

--

bb. 64. emlékezés soós imrére

1/szö/tm/rj zs la

1972. június 20.

tizenöt esztendővel ezelőtt hunyt el soós imre, jászai díjas színművész. a művészre emlékezve kedden a farkasréti temetőben levő sírján, elhelyezték a kegyelet virágait színművészeti szövetség vezetői, s egykori kollégái, művész-társai. /mt1/

--

17.44 rj

- 47 -

NA 18¹⁵

bb. 66. j. cedenbal,

mm/rj zs la

1972. június 20.

a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának első titkára fogadta az mszmp kb pártmunkás-küldöttségét, amely németh ferenc, az mszmp somogy megyei pártbizottsága első titkára, a központi bizottság tagja vezetésével látogatott mongolóiába. /mt1/

--

bb. 67. francia szövetkezeti vezetők látogatása martonvásáron

gg/rj la

1972. június 20.

a francia szövetkezeti szövetségek vezetőinek küldöttsége, amely a tot meghívására tartózkodik hazánkban kedden meglátogatta a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézetét. a delegációt a kutató intézet részéről bicsi imre állami-díjas igazgatóhelyettes fogadta. a vendégek igen nagy érdeklődést tanúsítottak az intézet által végzett kukorica, buza- és árpa-kutatások iránt. kifejezték véleményüket, hogy a mezőgazdasági kísérletekkel foglalkozó szövetkezeti kézből levő francia intézmények szívesen kooperálnának a martonvásári mezőgazdasági kutató intézettel akár a kutatási módszerek, akár különböző kísérleti anyagok cseréje terén. /mt1/

--

bb. 68. dr. kárpáti zoltán,

mm/rj la

1972. június 20.

a biológiai tudományok doktora, a kertészeti egyetem nyugatlmazott tanszékvezető egyetemi tanára, az mta biológiai osztálya botanikai bizottságának tagja, 63 éves korában váratlanul elhunyt. temetéséről később történik intézkedés. /mt1/

--

18.15 rj

- 48 -

KA 1820

bb. 69. június 28-tól: új forgalmi rend a rákóczi úton és a kossuth lajos utcában

1/don/rj zs la

1972. június 20.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete közli, hogy június 28-tól ugynevezett napközbeni megállási tilalom lesz érvényben a rákóczi úton és a kossuth lajos utcában. az új forgalmi rend szerint napközben reggel hét órától este hét óráig megállni, este hét órától reggel hét óráig pedig várakozni tilos. az áruszállításokat és rakodásokat ugyancsak este hét és reggel hét óra között lehet majd lebonyolítani. /mt1/

--

bb. 73. fock - pohárköszöntő

t/bc/fk/rj zs la

1972. június 20.

rendelkezésre bocsátjuk fock jeno pohárköszöntőjének szövegét, amely az indira gandhi tiszteletére rendezendő mai fogadáson hangzik el.

e m b a r g ó : f e l o l d á s i g !

tisztelt elvtársak, kedves vendégeink!

tisztelt miniszterelnökasszony!

köszöntöm a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a népköztársaság elnöki tanácsa és a minisztertanács itt megjelent tagjait, köszöntöm a diplomáciai testület képviselőit, kedves vendégeinket, mindazokat, akik szíves meghívásunknak eleget tettek. tisztelettel és őszinte nagyrabecsüléssel köszöntöm körünkben ő excellenciája indira gandhi asszonyt, a baráti india miniszterelnökét, aki kormányunk meghívására hivatalos, baráti látogatásra érkezett magyarországra.

/folyt.köv./

19.00 rj

- 49 -

KA 1915

bb. 73. / foc... 1. folyt./rj

India az idén ünnepli függetlenségének 25. évfordulóját. az elmúlt negyedszázad során számtalan bizonyítékát tapasztalhattuk annak, hogy a függetlenné vált India e történelmileg rövid idő alatt milyen nagy eredményeket ért el a gazdaság, a kultúra és a társadalom fejlődésének minden területén. az ország gyarapodásával egyidőben, az utóbbi két és fél évtizedben India világpolitikai tényezővé vált.

a baráti indiaiak és körünkben tartózkodó nagyrabecsült miniszterelnökének hozzájárulása az egyetemes béke megőrzéséhez, a népek közötti megértés és barátság elmélyítéséhez világszerte tiszteletet és elismerést vált ki a haladó emberekből.

tisztelt miniszterelnök asszony! őszinte örömmel tölt el bennünket, hogy országaink között a politikai, gazdasági és kulturális, tudományos kapcsolatok mind szorosabbá, tartalmasabbá és gazdagabbá válnak. úgy látjuk, hogy együttműködésünk továbbbővítéséhez igen kedvezőek a lehetőségeink.

kívánom, hogy Magyarországon érezze magát nagyon jól bizonyosak vagyunk abban, hogy az Ön Magyarországi látogatása és találkozása a magyar nép minden rétegét képviselő emberekkel - akik a nagy indiai nép iránt őszinte rokonszenvet, baráti érzelmeket tanúsítanak, s Önt személy szerint is nagyrabecsülés-sel és szeretettel várták - tovább szilárdítja népeink és országaink baráti együttműködését.

mi mindent megteszünk annak érdekében, hogy Magyarországi tartózkodása, szocializmus építő népünkkel történő ismerkedése közben minél több hasznos, kellemes élményt szerezzen. /mt1/

bb. 72. szerdán temetik Elek Tibor professzort

k/ms/rj la

1972. június 20.

Dr. Elek Tibor tanszékvezető egyetemi tanárt, a Budapesti Műszaki Egyetem Filozófiai Tanszékének vezetőjét szerdán, június 21-én fél négy órakor temetik a Farkasréti temetőben. /mt1/

-. -

19.05 rj

- 50 -

RF 1960

bb 70. Ortutay Tamás iparművész kiállítása a Csepel Galériában

t nn/gk zs bzs la

1972. június 20.

Kedden a Csepel Galériában megnyílt Ortutay Tamás iparművész kiállítása. a tárlaton, amely július 2-ig fogadja az érdeklődőket, a fiatal művész József Attila emlékére készült fém-szobor-tervének dokumentációját, a terv kialakulását mutatja be, fotók segítségével. /mt1/

-. -

bb 71. a nyelvtudományi társaság közgyűlése

t ms/gg zs bzs la

1972. június 20.

a magyar nyelvtudományi társaság kedden a Magyar Tudományos Akadémián tartotta idei közgyűlését. Bárczi Géza akadémikus elnöki megnyitója után Nyíri Antal szegedi egyetemi tanár, a társaság szegedi csoportjának elnöke adott elő a magyar ige-ragozás történetéhez címmel.

Ezután dr. Szathmári István tanszékvezető egyetemi docens, főtitkár számolt be a társaság legutóbbi időszakban végzett munkájáról. kiemelkedő esemény volt az idén áprilisban tartott nyíregyházi vándorgyűlés, amelyen majdnem háromszáz általános iskolai tanár részvételével vitatták meg az „anyanyelvünk az általános iskolában”, című témát. ezen kívül Budapesten harminc, a három vidéki csoportban összesen 16 felolvasó ülést tartottak.

a közgyűlésen adták át az idei Révai Miklós emlékérmét Szabó T. Attila kolozsvári egyetemi tanárnak, a magyar nyelvtudomány kiváló művelőjének. a Csüry Bálint emlékérmét első ízben végül József kandidátus kapta, aki kimagasló érdemeket szerzett a földrajzi nevek országos gyűjtésében. /mt1/

-. -

bb 74. időjárásjelentés

fk bzs la

1972. június 20.

a meteorológiai intézet jelenti június 20-án, kedden 19 órakor:

változóköny idő

várható időjárás szerda estig:
felhőátvonulások, főként nyugaton és északon futó eső, záporosó, zivatar. az élénk, helyenként erős északnyugati-északi szél szerdára fokozatosan mérséklődik. a nappali felmelegedés északnyugaton kissé gyengül, máshol alig változik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 22-26 fok között, délkeleten egy-két fokkal 26 fok fölött. /mt1/

19.07/bzs

- 51 -

RF 1960

bb 75. kitüntetések az ndk vasutasnapja alkalmából

bzs la

1972. június 20.

a német demokratikus köztársaság vasutasnapja alkalmából az ndk budapesti nagykövetségén karl heiland nagykövetségi tanácsos kedden kitüntetést adott át dr. mészáros károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettesnek, a MÁV vezérigazgatójának, szabó antalnak, a vasutasok szakszervezete főtitkárának és a MÁV több más vezetőjének. a kitüntetés átadásánál jelen volt dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, valamint dr. herbert plaschke, az ndk budapesti nagykövete. /mti/

--

p ó t l á s !

a bb 60. sz. hírhez /megkezdődtek a magyar-indiai tárgyalások/

t bc/gg bzs la

1972. június 20.

az mti munkatársának értesülése szerint a tárgyalás során a kormányfők tájékoztatták egymást országaik belső helyzetéről, eszmecserét folytattak napjaink legfontosabb nemzetközi kérdéseiről, áttekintették a két ország közötti kapcsolatok alakulását és továbbfejlesztésük lehetőségeit.

a megbeszélés rendkívül szívélyes, baráti légkörben zajlott le. /mti/

--

bb 76. fogadás az országházban

t bc/fk bzs la

1972. június 20.

fock jenő, a minisztertanács elnöke és felesége indira gandhi, az indiai köztársaság miniszterelnöke tiszteletére kedden este fogadást adott az országházban. részt vettek a fogadáson az indiai kormányelnök kíséretének tagjai is.

/folyt. köv./
21.06/bzs

-52-

N° 2/20

bb.76. /fogadás az..... 1. folyt./bzs

magyar részről a fogadáson részt vett losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; apró antal, az országgyűlés elnöke; fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese; kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke; az mszmp politikai bizottságának tagjai; kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke/ dr. ajtai miklós, dr. timár mátyás, vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettesei, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, a kormány tagjai, s a politikai, a gazdasági, a kulturális és a társadalmi élet sok más vezető személyisége. jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is.

a rendkívül szívélyes, baráti fogadáson fock jenő pohárköszöntőt mondott. /szövegét bb 73. sz. anyagunkban közöljük, az embargót feloldjuk! /

--

bb 77. mohammed belkhayat

sl/gk bzs la

1972. június 20.

ipari-, kereskedelmi, bányászati és tengerhajózási miniszterhelyettes vezetésével kedden marokkói delegáció érkezett budapestre magyar-marokkói vegyes bizottsági tárgyalások céljából. /mti/

--

bb 76. /fogadás ... 1. folyt./bzs

a fogadáson pohárköszöntőt mondott indira gandhi is.

- elnök ur! miniszterelnök ur! tisztelt képviselő urak! excellenciás uraim! hölgyeim és uraim!

- miniszterelnök ur excellenciájának forró és baráti üdvözlő szavai mélyen meghatottak. köszönöm önnek és a magyar népköztársaság kormányának a kedves meghívást. magyarország kormányának és népének indiai kormánya és népe forró üdvözlését hozom.

- magyarországi látogatásom régi óhajom valóra váltását jelenti, s remélem, hogy erősíteni fogja az elmúlt évek során közöttük kialakult kapcsolatokat. eszmecserénk lehetővé teszi, hogy betekintést nyerjek abba a gondolkodásmódba, amely az önök politikáját irányítja. ugyancsak szemtanúja lehetek annak, hogyan valósul meg az a termelőszövetkezetek és gyárak gyakorlatában.

/folyt. köv./
22.10/bzs

- 53 -

N° 2215

- Magyarország és India között nincsenek problémák. első kereskedelmi egyezményünket 1959-ben írtuk alá, első kulturális egyezményünket pedig 1962-ben. az ezt követő évek sok területen gyümölcsöző tevékenységet hoztak. mindkét fél kitartó erőfeszítéseket tett kereskedelmi és gazdasági együttműködés létrehozására a technika, a tudomány és a kultúra területén. Irányunkban tanúsított jóindulatukat nagyrabecsüljük.

- sokunk számára még eleven élményt jelentenek a függetlenségi harcokban hozott áldozatok és az átélt nehézségek. Itélet- és cselekvési szabadságunkkal kapcsolatban nem gondolhatunk kompromisszumra, éppen ezért elhatározott szándékunk, hogy minden lehető módon erősítsük országunkat. az első és legfontosabb feladat, hogy megszüntessük a szegénységet és a nép különböző rétegei közötti egyenlőtlenségeket, modernizáljuk gazdaságunkat és társadalmunkat. Iparunk növekszik és sokrétűbbé válik. csak India kormányának és népének az utóbbi években kifejtett kitartó erőfeszítései révén érthetjük el, hogy India önellátóvá lett a gabonafélék termelése területén, s megvetette a gyors gazdasági fejlődés alapjait. az öntudat új megnyilvánulásai jelentkeznek népünkél. célunk, hogy a lehető legnagyobb mértékben sajátmagunkra támaszkodhassunk. ez nem jelent elszigetelődést, hanem éppen azt, hogy az együttműködésnek az egyenlőségen és a kölcsönös előnyökön kell alapulnia.

- országaink politikai, gazdasági és szociális körülményei nagyban különböznek egymástól. ennek következtében biztos vagyok abban, hogy az önk ipari és mezőgazdasági téren szerzett tapasztalatai számunkra is sok tekintetben hasznosak lehetnek. a magyar-indiai gazdasági kapcsolatok elősegítik mindkét ország fejlesztési programját. szakértőinknek gondosan tanulmányozniuk kell egymás változó szükségleteit, figyelembe véve iparosítási ütemüket és Magyarország kgst tagságának kihatásait kereskedelmére, iparára és technikájára.

- ugyancsak értékes számunkra az a politikai megértés, amelyet önk irányunkban tanúsítanak. múlt évben a bangla deshi események szembeállítottak bennünket egy olyan példa nélkül álló kihívással, amelynek során önk mellettünk álltak. a szabad és szuverén bangla desh létrejötte bizonyítja, hogy az a gonosz gondolkodás, vagy politika, amely a helyzet irreális felmérésén alapult, kudarcra van ítélve. /folyt. köv./

reméltük, hogy az Indiával szembeni szándékos konfrontáció nyilvánvaló kudarcra azt eredményezi, hogy a megértés új időszaka következik el, amely a szubkontinensünk országai közötti barátsághoz és együttműködéshez vezet. ez az a cél, amelyért mi 25 éven keresztül dolgoztunk, s amelyért a jövőben is dolgozni fogunk. ha ma szubkontinensünkön nincs fegyveres harc, ez azért van, mert összhangban hosszú távon érvényesülő elveinkkel, egyoldalú fegyverszünetet ajánlottunk és kezdeményezően léptünk fel a tárgyalásokkal kapcsolatban. a legutóbbi megnyilvánulások és események azonban kétségeket keltenek bennünk, vajon szomszédunkat ismét bevonják-e szövetségi és katonai szerződések szövetségébe, vajon térségünk népeinek jólétét ismét idegen érdekeknek fogják-e alárendelni? India a múltban is a béke és a barátság oldalán állt, és e politikáját a jövőben is folytatja. ugyanakkor egy ország sem tűrheti el, hogy beavatkozzanak elveibe, politikájába, életmódjába, vagy abba, hogy biztonságát fenyegezzék. a pakisztáni elnökkel sorra kerülő tárgyalások csak akkor vezethetnek sikerre, ha Pakisztán is komolyan aggódik a tartós békéért, amely a térségen belül lehetővé tenne, hogy néptömegeinek érdekében egységes célért dolgozzunk.

- a legutóbbi háború okozta sebek Európában még nem hegedtek be. India üdvözli a közeledés szellemét, amely ma megnyilvánul, s ugyanakkor nagyra értékeli azoknak a szerződéseknek a jelentőségét, amelyeket a közelmúltban aláírtak. üdvözöljük az ilyen lépéseket és változásokat. mélyen érdekeltek vagyunk az európai békében. én azonban Ázsiából jöttem és nem vonatkoztathatom el figyelmemet attól a tényről, hogy a békének ez a szelleme még nem terjedt ki az ázsiai konfliktusokra. vietnám bátor népe hosszú évek óta pusztá létéért küzd. nyugat-ázsia forrongó tüzfészek. az indiai szubkontinensen is csak ingatlanszerű a fegyverszünet. tragikus, hogy Ázsia még mindig a fegyverek beözönlésének helye és új, ördögi fegyverek kipróbálásának színtere. e politika kétségtelenül azon a feltevésen alapul, hogy a hatalmas katonai és gazdasági erővel rendelkező országok diktálhatják a világtörténelem menetét. az események más igazolnak. a mi bonyolult, egymásra utalt, modern világunkban a fegyverek ereje nem érheti el azt, amit a gyarmati időkben elérhetett. konfliktust nem lehet korlátok között tartani, sem a kimenetelét, vagy a kihatásait előre meghatározni.

/folyt. köv./

- a mi indiai költő-filozófusunk, rabindranath tagore, aki tanító volt és aki járt Magyarországon, s csodálójá volt a magyar népnek, egyszer a következőket írta: „az erőt nemcsak az erővel szemben, hanem a gyengeséggel szemben is óvatosan kell használni. azok az emberek, akik megszokták abszolút erő alkalmazását másokkal szemben, hajlamosak elfelejteni, hogy ezzel olyan láthatatlan erőt hívnak ki maguk ellen, amely egy napon darabokra töri erejüket...”,

- a gondolkodó embernek el kell töprengenie azon, hogy a mai világ maradhat-e így felosztva erős és gyenge, gazdag és szegény, fehér és színes kategóriákra. a gazdag és katonailag erős nemzetek hajlamosak arra, hogy kevesebb figyelmet szenteljenek mások problémáira. az emberiség többségét nem lehet arra kötelezni, hogy még hosszú ideig szegénységben és nyomorban éljen. a közömbösség a hátrányos helyzetben levő nemzetek iránt éppoly igazságtalan, mint a gazdagok részéről a szegények iránt egy országon belül.

- mi, indiában támogatjuk a nemzetek közötti együttműködést, függetlenül azok társadalmi rendszerétől, vagy gazdasági helyzetétől. el nem kötelezettségi politikánk azon a meggyőződésen alapul, hogy közös bolygónk lakóiként el kell kerülnünk egymás kölcsönös megsemmisítését. a világ közösségének közös erőfeszítésére van szükség ahhoz, hogy olyan alkotó életmódot teremtsünk, amelyben nem a konfliktus, hanem a béke művészete az uralkodó. a fosztogató nemzeti erőpolitika idejétmúlt. még a nacionalizmusnak az a formája sem érvényes már, amely érdekeit más népek érdekeitől elkülönítve képzelel. hatékony, és előremutató módokat kell találnunk a faji megkülönböztetés, a kizsákmányolás és az erőpolitika megszüntetésére.

- politikánkban keressük minden haladó és felvilágosodott nép kormány támogatását. aggodunk a béke fenntartásáért. együttműködést keresünk ipari, tudományos és műszaki téren. reméljük, hogy észak-amerika és európa nagy gazdasági erővel rendelkező országai és japán nem mint a gazdagok klubja fognak tevékenykedni, hanem kifelé- és messztekintő politikát folytatnak. a modern világban szükség van olyan széleskörű nemzetközi együttműködési készségre, amely arra irányul, hogy biztosítsa a fejlődő országok gyorsabb és egyenletesebb gazdasági növekedését. /folyt.köv./

az ebben az irányban tett különböző kísérletek olyan fórumokon, mint az ENSZ és annak szakosított intézményei, mint például az UNCTAD, csak korlátozott sikert hoztak. az a javaslat, hogy a gazdag országok fordítsák bruttó nemzeti termékük egy százalékát a fejlődő országok megsegítésére, nem teljes mértékben valósult meg.

- népemnek, s hasonlóan más, hátrányos helyzetben lévő nemzeteknek különös szükségük van a termelés növelésére, és a nemzeti jövedelem méltányosabb elosztására, erősebb iparra, jobb mezőgazdaságra, s több kórházra, iskolára, lakóházra. tudjuk, hogy Magyarországon kiemelkedő sikereket értek el. csodáljuk azokat a felvilágosult törvényeket, amelyek lehetővé teszik a nődolgozóknak kettős felelősségük teljesítését, mint dolgozókat és mint édesanyákat.

- hálás vagyok, miniszterelnök ur azért, hogy megosztom önnel azt a néhány elképzelést, amely népem és kormányomat foglalkoztatja. kifejezem köszönetemet a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnöke excellenciájának, hogy megtisztelt jelenlétével ezen az estén. tudom, hogy barátságuk nem csupán egy személynek szól, hanem annak, amit india képvisel, és aminek megvalósításáért harcol. a fogadtatás, amelyben részesítettek, nagyon értékes emlék lesz számomra. /mt1/

- v é g e -